

**Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av
det reviderade protokollet om förbud mot eller restriktioner i an-
vändningen av minor, försåt och andra anordningar**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner protokollet om förbud mot eller restriktioner i användningen av minor, försåt och andra anordningar reviderat den 3 maj 1996 (Protokoll II reviderat den 3 maj 1996), i det följande kallat det reviderade protokollet II.

Det reviderade protokollet II, som antogs av den första granskningskonferensen enligt konventionen om förbud mot eller inskränkningar i användningen av vissa konventionella vapen som kan anses vara ytterst skadbringande eller ha urskillningslösa verkningar (FördrS 64/1983), innehåller betydande humanitära reformer i jämförelse med det gamla protokollet. Protokollets tillämpningsområde utsträcktes så att det även gäller interna väpnade konflikter och i tillämpliga delar även i fredstid. Protokollet förbjuder användningen av sådana truppminor som inte uppfyller de detekteringskrav som protokollet ställer. Konventionella truppminor

får användas endast på områden som är markerade och bevakade. Protokollet kräver vidare att avståndsutlagda truppminor och truppminor som används utanför markerade och bevakade områden skall vara självförstörande och självdeaktiverande. Protokollet förbjuder överföring av truppminor som inte uppfyller detekteringskraven och begränsar överföring av andra minor. Protokollet föreskriver att varje part i en konflikt skall röja sina minfält och minerade områden. Protokollet innehåller strängare bestämmelser än tidigare om skydd för personal från Förenta Nationerna och olika biståndsorganisationer.

Det reviderade protokollet II träder i kraft internationellt sex månader efter det att tjugo stater har meddelat sitt samtycke till att vara bundna av det i enlighet med bestämmelserna i konventionen. Om Finland meddelar sitt samtycke efter denna tidpunkt, träder protokollet för Finlands del i kraft sex månader efter meddelandet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
3. Mål och centralt innehåll i det reviderade protokollet II	4
4. Propositionens verkning	4
5. Ärendets beredning	4
5.1. Granskningskonferensen för konventionen om konventionella vapen	4
5.2. Processen avseende totalförbud mot truppminor	5
5.3. Ärendets beredning i Finland	5
DETALJMOTIVERING	5
1. Det reviderade protokollet II	5
2. Protokollet och lagstiftningen i Finland	12
3. Ikraftträdande	13
4. Behovet av riksdagens samtycke	13
Avtalstexten	14

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Sedan länge har man eftersträvat att reglera metoderna för krigföring, såväl kvantitativt som kvalitativt i fråga om tillgängliga vapen och metoder. Gamla folkrättsliga regler som fortfarande är i kraft är t.ex. 1868 års S:t Petersburgs-deklaration om i krig tillåtna kulors egenskaper. Den första fredskonferensen i Haag 1899 antog en deklaration om förbud mot kulor som utvidgar sig eller tillplattas i människokroppen. Den andra fredskonferensen i Haag antog 14 konventioner om krigets lagar (FördrS 11/1924). Redan före det första världskriget hade det internationella samfundet skapat ett betydande nät av överenskommelser om förbjudna och tillåtna krigsmetoder. Under mellankrigstiden förekom strävanden i syfte att lindra mänskligt lidande till följd av väpnade konflikter och detta ledde bl.a. till 1925 års protokoll rörande förbud för användning i krig av kvävande, giftiga eller liknade gaser samt av bakteriologiska krigsmetoder (FördrS 23/1929) och till reglerna beträffande undervattensbåtars uppträdande under krigstid (FördrS 18/1937). År 1949 sammanträdde en diplomatkonferens i Genève på initiativ och ledning av Internationella Röda Kors-kommittén (ICRC). Konferensen antog fyra Genèvekonventioner om humanitär rätt som skall tillämpas vid väpnade konflikter (FördrS 7—8/1955). Konventionerna har kompletterats med två tilläggsprotokoll 1977 (FördrS 81—82/1980, 5/1987, 23/1994). Konventionen om förbud mot eller inskränkningar i användningen av vissa konventionella vapen som kan anses vara ytterst skadebringande eller ha urskillningslösa verkningar, i det följande kallad konventionen, antogs 1980 tillsammans med tre protokoll. Konventionen och protokollen trädde i kraft internationellt den 2 december 1983. Protokoll I gäller icke-detekterbara splitter, protokoll II förbud mot eller inskränkningar i användningen av minor, försätvapen och andra anordningar samt protokoll III förbud mot eller inskränkningar i användningen av brandvapen. Finland godkände konventionen och dess tre protokoll i maj 1982 som det andra landet i världen (FördrS 64/1983). I dag är 69 stater parter av konventionen. De flesta har även godkänt de ursprungliga tre protokollen till konventionen.

Den oansvariga och summariska användningen av minor, särskilt i vissa utvecklingsländer, har skördat ett betydande antal civila offer. I syfte att lindra detta humanitära problem ansågs det nödvändigt att skärpa reglerna för användning av minor, försåt och vissa andra anordningar. Vid sidan av dessa särskilda begränsningar har man inlett förhandlingar om totalförbud av truppminor. Båda åtgärderna kan ses dels som humanitära projekt, dels som nedrustning.

Det tills vidare ringa antalet parter till konventionen och till protokoll II är ett stort problem med tanke på användningen av minor. Endast 65 stater är för närvarande parter till det ursprungliga protokoll II och av dessa är endast ett fåtal afrikanska. De länder som drabbats värst av minproblemet är inte parter av protokollet. Medlemsländerna i Europeiska unionen har aktivt strävat efter att påverka för att så många länder som möjligt skall att ansluta sig till konventionen och dess protokoll II.

2. Nuläge

Finland är part av protokoll II som antogs 1980. Det ursprungliga minprotokollet innehåller centrala restriktioner i fråga om minor, försåt och andra anordningar. Enligt protokollet får dessa vapen inte riktas mot civilbefolkningen eller enskilda civilpersoner och det är förbjudet att använda dem urskillningslöst. Protokollet inskränker användningen av andra än avståndsutlagda minor, försåt och andra anordningar på befolkade områden. Användningen av avståndsutlagda minor är förbjuden, om de inte uteslutande används på ett område som är ett militärt mål. Dessutom skall utplaceringen av dem kunna anges noggrant eller så skall de vara försedda med en självförstörande mekanism. Protokollet förbjuder användningen av vissa försåt och förpliktar till registrering och offentliggörande av minfält, minors och försätvapens läge. Protokollet innehåller också särskilda bestämmelser om skydd för Förenta Nationernas styrkor och delegationer från verkningar från sådana vapen som avses i protokollet.

Truppminor utgör fortfarande en väsentlig del av Finlands territoriella försvarsdoktrin. En planerad och behärskad användning av minfält har i Finland en relativt sett viktiga-

re ställning än i flera andra europeiska länder. I Finland har dock inga minfält eller minerade områden lagts ut under fredstid. Truppminor har inte tillverkats i Finland sedan 1981 och Finland har aldrig exporterat truppminor till utlandet. Finland har deltagit aktivt i stödandet av minröjning i utvecklingsländerna.

3. Mål och centralt innehåll i det reviderade protokollet II

Tillämpningsområdet för det reviderade protokollet har utvidgats så att det numera omfattar även interna väpnade konflikter och är tillämpligt även i fredstid i tillämpliga delar. Protokollet förbjuder användning av sådana truppminor som inte uppfyller de detekteringskrav som protokollet uppställer. Konventionella truppminor får användas endast på områden som är markerade och övervakade. Protokollet kräver även att avståndsutlagda truppminor och truppminor som används utanför markerade, övervakade områden skall vara självförstörande och självdeaktiverande. Protokollet förbjuder överföring av truppminor som inte svarar mot detekterbarhetskraven. Förbudet gäller såväl utförsel ur landet som [0091]gemenskapsleveranser. Dessutom inskränks överföringen av andra minor. I protokollet bestäms att varje part i en konflikt själv skall röja sina minfält och minerade områden. Protokollet har skärpt bestämmelserna om skydd för personal från Förenta Nationerna och olika biståndsorganisationer.

Det reviderade protokollet II avser att utgöra ett svar på det allt svårare problemet i vissa länder, särskilt till följd av den urskillningslösa användningen av truppminor. Protokollet strävar efter att förhindra, effektivare än förut, att minor, försåt och andra anordningar läggs ut på ett sätt som medför fara för civilbefolkningen. Detekteringskravet för truppminor avser att göra det möjligt att kartlägga farliga områden efter en väpnad konflikt och röja dem från minor. De strängare bestämmelserna om självförstöring och självdeaktivering för avståndsutlagda minor avser att förhindra att minor, som kräver civila offer, skall bli kvar i terrängen på obestämd tid.

4. Propositionens verkningar

Av de minor som Finlands försvarsmakt

har i lager är det en trampmina och en gammal stridsvagnsmina som inte uppfyller kraven i det reviderade protokollet II. Protokollet förutsätter att försvarsmakten har beredskap att modifiera dessa minor innan de tas i bruk så att de motsvarar detekteringskraven i protokollet. Meningen är inte att de minor som ligger i lager skall börja modifieras för att motsvara detekteringskraven. De detekteringskrav som beror på det reviderade protokollet II kommer att beaktas inom utbildningen och beredskapen att modifiera minorna upprättas när situationen så kräver. Försvarsmaktens nuvarande instrument för markering av minor och system för dokumentering uppfyller inte samtliga krav i det reviderade protokollet. Försvarsmakten kommer att åsamkas extra kostnader då det nuvarande materieleet förnyas och beredskap skapas för att följa bestämmelserna i protokollet. På längre sikt måste anskaffningsutgifterna fokuseras på ny materiel. Överenskommelsen begränsar även användningen av vissa splitterminor som passiva skyddsminor för truppena och deras verksamhet. Terminologi, utbildningsdirektiv och reglementen måste justeras i enlighet med det reviderade protokollet.

Industrin i Finland har inte tillverkat truppminor. Truppminor har inte heller tillverkats vid försvarsmaktens depåer efter 1981. Bestämmelserna i protokollet har sålunda inte några verkningar på verksamheten eller verksamhetsföutsättningarna inom den inhemska försvarsmaterielindustrin.

Det reviderade protokollet II har inga verkningar på organisation, personal eller miljö.

5. Ärendets beredning

5.1. Granskningskonferensen för konventionen om konventionella vapen

Förenta Nationernas generalförsamling godkände en resolution 48/79 i december 1993 på framställning av konventionsparterna. I resolutionen uppmanades staterna att tillsätta en mellanstatlig arbetsgrupp av experter för att förbereda en konferens om granskning av konventionen. Expertgruppen sammanträdde tre gånger 1994 och i december 1994 antog generalförsamlingen resolution 49/79, enligt vilken en granskningskon-

ferens skulle sammankallas i september-oktober 1995. Expertgruppen sammanträdde sist gången i januari 1995. Huvuddelen av beredningsarbetet koncentrerades till en revidering av protokoll II om landminor. Arbetsgruppen rekommenderade även att granskningskonferensen skulle anta ett nytt protokoll IV om synförstörande laservapen. Detta protokoll IV antogs i Wien den 13 oktober 1995 och Finland godkände det för sin del den 22 december 1995, som första land i världen. Granskningskonferensen kunde dock inte uppnå samförstånd om konventionens centralaste fråga, dvs. ytterligare inskränkningar av användningen av landminor. Man beslutade därför förlänga konferensen med ytterligare två sessioner i Genève, en i januari 1996 och en i april-maj 1996. Efter svåra förhandlingar antog konferensen det reviderade protokollet II den 3 maj 1996.

Medlemsländerna i Europeiska unionen beslutade i maj 1995 om en gemensam åtgärd rörande antipersonella minor. Man kom överens om att medlemsländerna skulle sträva efter att stärka protokoll II. Beslutet betonade även behovet av att få fler stater att ansluta sig till konventionen och dess protokoll II.

5.2. Processen avseende totalförbud mot truppmenor

Vid sidan av det reviderade protokollet II pågår en annan process som syftar till totalförbud mot truppmenor. Finlands regering stöder ett totalförbud mot truppmenor, ett förbud som är globalt, verifierbart och juridiskt bindande. Enligt regeringens uppfatt-

ning bör ett sådant globalt totalförbud förhandlas fram inom nedrustningskonferensen i Genève (CD). Där finns de bästa förutsättningarna för ett brett internationellt arrangemang med deltagande av de länder som är centrala med tanke på problemet med truppmenor. Finland arbetar aktivt för att främja förhandlingarna inom nedrustningskonferensen i Genève.

Finland deltog som observatör i den diplomatkonferens som hölls i Oslo i september 1997 och som antog ett avtal om förbud mot tillverkning, användning, överföring och lagring samt förstöring av antipersonella minor. Detta avtal som är ett resultat av den s.k. Ottawa-processen öppnas för undertecknande i Ottawa i början av december 1997. Ottawa-avtalet är ett betydande steg mot ett totalförbud för truppmenor. Avtalet minskar dock inte vikten av det reviderade protokollet II och inte heller behovet av breda förhandlingar inom ramen för nedrustningskonferensen i Genève. I det internationella samfundets strävanden att eliminera minproblemet i konfliktområden kompletterar dessa åtgärder varandra.

5.3. Ärendets beredning i Finland

Det reviderade protokollet II har varit på remiss i justitieministeriet, inrikesministeriet och försvarsministeriet. Propositionen har utarbetats som tjänstearbete vid utrikesministeriet i samråd med försvarsministeriet. Propositionsutkastet har remissbehandlats i de nämnda ministerierna och handels- och industriministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Det reviderade protokollet II

Det reviderade protokollet II består av fjorton artiklar och en teknisk bilaga. Det reviderade protokollet ersätter 1980 års protokoll II i sin helhet. En del av bestämmelserna i det reviderade protokollet motsvarar dock bestämmelserna i 1980 års protokoll.

Artikel 1. *Tillämpningsområde.* I artikel 1 i protokollet anges protokollets tillämpningsområde. Stycke 1 är identiskt med artikel 1 i 1980 års protokoll. Protokollet är tillämpligt på minor, försåt och andra anordningar som

används i landkrig. Det är inte tillämpligt på sjöminor som används till havs eller i inre vattenleder.

Stycke 2 innehåller en betydande bestämmelse som gäller utvidgat tillämpningsområde. Utöver de situationer som avses i konventionens artikel 1 (internationella väpnade konflikter) är protokollet tillämpligt även på situationer som avses i den för Genèvekonventionerna gemensamma artikel 3 (konflikter som inte är av internationell karaktär). Att inre störningar och spänningar undantas motsvarar bestämmelserna i artikel

I det andra tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna. I slutdeklarationen från granskningskonferensen bekräftas att parterna har eftersträvat en utvidgning av tillämpningsområdet för protokoll II så att det även skall omfatta interna konflikter, även om konventionens artikel 1 om tillämpningsområdet bibehållits som förut.

I stycke 3 bestäms att vid interna konflikter som äger rum på en fördragsslutande parts område skall samtliga parter i konflikten tillämpa bestämmelserna i protokollet.

Principen om icke ingripande i stycke 4 och stycke 5 är identisk med bestämmelserna i artikel 3 i det andra tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna. Enligt den kan protokollets bestämmelser inte åberopas i syfte att påverka en stats suveränitet eller regeringens ansvar att återupprätta den allmänna ordningen eller att försvara statens nationella enhet eller territoriella integritet. Bestämmelserna i protokollet ger inte heller rätt att ingripa i en stats yttre eller inre angelägenheter.

I stycke 6 konstateras för tydlighetens skull att tillämpningen av protokollet inte förändrar den rättsliga ställningen för sådana parter i en konflikt som inte är fördragsslutande parter till protokollet. Tillämpningen av protokollet på konflikter som inte är av internationell karaktär innebär också att protokollets bestämmelser inte endast gäller försvarsmakten i Finland utan även andra parter av en intern konflikt.

Det reviderade protokollet II innehåller flera sådana bestämmelser som kan anses tillämpliga även i fredstid, även om detta inte framkommer av artikel 1 om protokollets tillämpningsområde. Under den session som antog det reviderade protokollet hölls två anföranden av tolkningskaraktär som flera stater slöt upp kring. I dessa anföranden bekräftades att relevanta delar av protokollet är tillämpliga ständigt. Det är t.ex. klart att bestämmelserna i protokollets artikel 8 om överföring skall tillämpas även i fredstid. Även bestämmelserna om registrering, markering och skydd av minor, partskonferenser och efterlevnad av protokollet torde vara sådana som skall tillämpas även i fredstid. EU-länderna har ansett det önskvärt att EU-länderna avger följande förklaring i samband med att avtalet godkänns: "Regeringen i ... anser att de bestämmelser i protokollet som till följd av sitt innehåll och sin karaktär är tillämpliga även i fredstid

skall tillämpas ständigt." Finland har för avsikt att avge en sådan förklaring i samband med godkännandet av protokollet.

Artikel 2. *Definitioner.* I artikel 2 i det reviderade protokollet II definieras de centrala begrepp som används i protokollet: mina, avståndsutlagd mina, truppmina, försåt, andra anordningar, militärt mål, civil egendom, minfält, upprättande av protokoll och minkartor, självförstörande mekanism, självneutraliserande mekanism, självdeaktivera, fjärrkontroll, röjningsskydd och överföring.

Definitionen av mina motsvarar definitionen i 1980 års protokoll. Definitionen av avståndsutlagd mina, tidigare fjärrutlagd mina, har preciserats i det reviderade protokollet. Artikel 2.2 innehåller en undantagsbestämmelse enligt vilken minor inte betraktas som avståndsutlagda om de läggs ut med hjälp av landbaserade system från mindre än 500 meter. Det förutsätts dock att minorerna används i enlighet med artikel 5 och andra tillämpliga artiklar i protokollet.

Truppmina — huvudfrågan för hela granskningsprocessen — definieras i artikel 2.3. Truppmina betecknar en mina som i första hand är konstruerad för att explodera genom en persons närvaro, närhet eller kontakt och som försätter ur stridbart skick, skadar eller dödar en eller flera personer. Det centrala i definitionen ligger i orden "i första hand" (primarily) som avser att begränsa definitionen så att den inte omfattar stridsvagnsminor som försetts med röjningsskydd. Inom EU-länderna anses det ändamålsenligt att en förklaring med följande innehåll avges i samband med att protokollet antas: "... regering anser att uttrycket "i första hand" har tagits in i artikel 2.3 i det reviderade protokollet II i syfte att förtydliga att en mina som är avsedd att explodera genom ett fordon, inte en persons närvaro, närhet eller kontakt och som försetts med röjningsskydd inte skall klassificeras som en truppmina till följd av röjningsskyddet." Finland har för avsikt att avge en sådan förklaring i samband med att protokollet antas.

Definitionen av försåt i artikel 2.4 är identisk med definitionen av försåtvapen i 1980 års protokoll. De väsentliga punkterna i definitionen av andra anordningar är de samma som i motsvarande definition i 1980 års protokoll. Till definitionen har fogats improviserade explosiva anordningar. Kontrollerbar a minor räknas till s.k. andra anordningar.

I den finska språkversionen av det reviderade protokollet har man tagit in uttrycket "taisteluväline" i stället för det tidigare använda uttrycket "taistelulaite", i enlighet med vedertagen praxis inom försvarsmakten av i dag.

Definitionerna av militärt mål och civil egendom i artikel 2.5 och 2.6 motsvarar definitionerna i 1980 års protokoll. Stycke 8 i det reviderade protokollet definierar minfält, minerat område och skenminfält. Till definitionen av upprättande av protokoll och minikartor i artikel 2.9 har fogats minfält och andra anordningar. Även dessa omfattas av registreringsplikten enligt det reviderade protokollet. Styckena 10 till 15 i det reviderade protokollets artikel 2 definierar nya begrepp, dvs. självförstörande mekanism, självneutraliserande mekanism, självdeaktivera, fjärrkontroll, röjningsskydd och överföring. Överöring omfattar den fysiska förflyttningen från en stats territorium (även export och gemenskapsleveranser) samt överlåtelse av äganderätt eller kontroll av minor. Däremot är överlämnande av minerat område inte överföring enligt protokollet.

Artikel 3. *Allmänna restriktioner för användningen av minor, försåt och andra anordningar.* I artikel 3.2 läggs en generell förpliktelse på de fördragsslutande parterna och parterna i en konflikt att röja, avlägsna, förstöra eller utöva tillsyn över minor, försåt och andra anordningar som utlagts av dem. Närmare bestämmelser om tillsynen och röjningen ingår i artiklarna 5 och 10 i protokollet. Förbud mot att försäkra överflödiga skada eller onödigt lidande ingår i artikel 3.3. I stycke 4 föreskrivs att de detaljerade bestämmelserna i den tekniska bilagan skall följas. I stycke 5 förbjuds användning av minor, försåt eller andra anordningar som är försedda med en mekanism eller anordning som är särskilt utformad för att få sprängladdningen att explodera genom minsökare på grund av magnetisk påverkan eller annan påverkan utan beröring. I stycke 6 förbjuds användning av röjningsskydd som är utformade så att de kan fungera efter det att själva minan har upphört att fungera. Förbud mot att bruka i artikel 3 avsedda vapen mot civilbefolkningen, vilket är centralt inom den humanitära rätten, ingår i stycke 7 och är så gott som identiskt med motsvarande bestämmelse i 1980 års protokoll. Urskyllningslös användning av vapen förbjuds i stycke 8. Under punkt 8 a har i enlighet

med artikel 52 i protokoll I till Genèvekonventionerna fogats ett förtydligande enligt vilket man, om tvekan uppstår om egendom som normalt används för civila ändamål kan utnyttjas i syfte att effektivt bidra till militär verksamhet, skall förutsätta att så inte är fallet. Stycke 9 innehåller en bestämmelse som preciserar definitionen av militärt mål. Bestämmelsen har härletts ur artikel 51 i protokoll I till Genèvekonventionerna. Enligt stycke 10 skall alla försiktighetsåtgärder som är möjliga vidtas för att skydda civilpersoner från verkningarna av vapen som omfattas av artikel 3. I punkterna a till d ingår mera detaljerade definitioner av de omständigheter om skall beaktas. Stycke 11 innehåller en generell förpliktelse att effektivt förvarna civilbefolkningen om varje utläggning av minor, försåt eller andra anordningar, om inte förhållandena omöjliggör detta.

Artikel 4. *Restriktioner för användning av truppminor.* Ett av granskningskonferensens viktigaste resultat finns i artikel 4, dvs. kravet på detekterbarhet för truppminor. Artikeln förbjuder användning av sådana truppminor som inte kan detekteras på sätt som anges i punkt 2 i den tekniska bilagan. En truppmina är detekterbar om den har ett inbyggt material eller en anordning som möjliggör att minan kan upptäckas med allmänt tillgänglig teknisk utrustning för detektering av minor och som avger en svarssignal som motsvarar en signal från minst åtta gram järn i en sammanhållen massa. Minor tillverkade av plast och truppminor som innehåller endast litet metall är sålunda förbjudna. Enligt punkt 2 a i den tekniska bilagan gäller detekterbarhetskravet alla truppminor som tillverkats efter den 1 januari 1997. Om de minor som tillverkats före detta datum inte uppfyller kravet på detekterbarhet, skall de enligt punkt 2 b i bilagan, före utplaceringen förses med ett material som är svårt att avlägsna och som gör det möjligt att upptäcka minan. Av de olika truppminor som används av försvarsmakten i Finland måste en trampmina modifieras på nämnda sätt före utplacering, dvs. då den tas fram ur lagret för att användas.

Punkt 2 c i bilagan gör det möjligt för en fördragsslutande part att i samband med antagandet av protokollet förklara att den avser att uppskjuta uppfyllandet av detekterbarhetskravet på högst nio år räknat från ikraftträdandet av protokollet. Övergångsperioden gäller inte nya minor som tillverkats efter

ingången av 1997. Den 1 oktober 1996 beslutade medlemsstaterna i Europeiska unionen om en gemensam åtgärd som innebär att de inte kommer att använda sig av övergångsperioden. Beslutet godkändes av rådet med stöd av artikel J.3 i Maastrichtfördraget (96/588/GUSP).

Artikel 5. *Restriktioner för användningen av truppminor andra än avståndsutlagda minor.* Denna artikel innehåller för Finland mycket betydande, stränga begränsningar av användningen av s.k. konventionella truppminor utan självförstörande och självdeaktiverande mekanism. Enligt punkt 2 a i artikeln får dessa truppminor användas endast om vapnen placerats inom ett markerat område som övervakas av militär personal och skyddas av stängsel eller andra medel för att trygga att civilbefolkningen inte kommer in på det minerade området. Under förhandlingarna har Finland meddelat att Finland kommer att tolka bestämmelsen så att "ett markerat område" i punkt 2 a betyder ett för försvarskrig tillräckligt stort område som alltså kan innehålla flera separata minerade områden. Enligt punkt 2 b skall vapnen röjas innan området lämnas. I punkt 4 i den tekniska bilagan anges noggrant hurdana skyltar som skall användas vid utmärkning av minfält och minerade områden. Skylten beskrivs grafiskt i slutet av den tekniska bilagan. Ett undantag till röjningsplikten föreligger om ett område överlämnas till en annan stats styrkor, vilka åtar sig ansvaret att skydda och röja området. Under granskningskonferensens slutsession hölls ett anförande av tolkningskaraktär som fick stöd av flera stater. Man konstaterade att artikel 5.2 inte hindrar att stater i samband med fredsfördrag och andra dylika överenskommelser avtalar om en fördelning av ansvaret på annat sätt än vad som bestäms i det aktuella stycket, dock med beaktande av andemeningen och ändamålet med artikel 5.

I stycke 3 bestäms när en part i en konflikt befrias från skyldigheten att följa bestämmelserna om markering, övervakning, stängsel och röjning. Undantag utgör de situationer där det är omöjligt att uppfylla skyldigheterna på grund av att en part genom fientlig militär verksamhet har förlorat kontrollen över området eller direkt fientlig militär verksamhet gör det omöjligt att uppfylla bestämmelserna. Under förhandlingarna meddelade Finland att Finland kommer att tolka bestämmelsen så att befrielsen enligt

stycke 3 gäller samtliga skyldigheter enligt punkterna 2 a och 2 b, dvs. även skyldigheten att utplacera vapnen i markerade områden.

I stycke 4 bestäms att om stridskrafter tillhörig en part vinner kontroll över ett område där andra minor än avståndsutlagda minor är utplacerade, skall parten i så stor utsträckning som möjligt vidta de skyddsåtgärder som artikeln kräver. I stycke 5 förutsätts det att varningsskyltar m.m. skall skyddas så att de inte avlägsnas, förändras, förstörs eller döljs utan tillstånd.

I stycke 6 ingår ett undantagsstadgande som gäller användningen av s.k. Claymoreminor, som utplacerats för att temporärt skydda truppstyrkor. De kan användas som okontrollerbara under 72 timmar. En förutsättning för undantag från stycke 2 a är att vapnen finns i omedelbar närhet av en militär enhet och att militär personal övervakar att civilbefolkningen utesluts från området.

Artikel 6. *Restriktioner för avståndsutlagda minor.* Enligt stycke 1 är det förbjudet att använda avståndsutlagda minor om de inte protokollförs i enlighet med punkt 1 b i den tekniska bilagan. I protokollet skall det bedömda läget och området antecknas, i regel med koordinater för hörnpunkterna. Dessutom skall det totala antalet utlagda minor, typ, dag och tidpunkt för utläggning samt tiden för självförstöring antecknas.

Stycke 2 gäller *avståndsutlagda truppminor* som skall uppfylla bestämmelserna om självförstöring och självdeaktivering i den tekniska bilagan. Bestämmelserna ingår under punkt 3 i bilagan. Enligt denna punkt skall alla avståndsutlagda truppminor vara utformade och konstruerade så att färre än tio procent av de aktiverade minorna inte förstör sig själva inom 30 dagar efter utplaceringen. Dessutom skall de ha en reservfunktion för självdeaktivering utformad och konstruerad så att högst en promille av de aktiverade minorna fungerar som mina 120 dagar efter utplaceringen. Även andra truppminor än avståndsutlagda minor skall uppfylla dessa krav på självförstöring och självdeaktivering om de inte utplacerats på markerade och bevakade områden. När en stat förklarar sig bunden till protokollet kan den förklara att den behöver en övergångsperiod om högst nio år för att uppfylla dessa krav. Under övergångsperioden skall staten dock förbinda sig att i fråga om avståndsutlagda truppminor uppfylla kravet på antingen

självförstöring eller självdeaktivering och i fråga om andra truppminor åtminstone kravet på självdeaktivering. Den tidigare nämnda gemensamma åtgärden av Europeiska unionens medlemsstater (96/588/GUSP), där man tog ställning till övergångsperioder, gäller även den övergångsperiod som avses här.

Enligt stycke 3 är det förbjudet att använda andra avståndsutlagda minor än truppminor, om inte dessa i möjligaste mån är försedda med en effektiv självförstörande eller självneutraliserande mekanism. Dessutom skall de ha en reservfunktion för självdeaktivering för att säkerställa att minorna inte längre kan fungera efter det att de upphört att tjäna det militära syfte som de har lagts ut för.

Enligt stycke 4 skall så effektiv förvarning som möjligt ges vid utläggning eller fällning av avståndsutlagda minor, om åtgärden kan skada civilbefolkningen.

I punkt 1 b i den tekniska bilagan bestäms protokollföringen i detalj i fråga om avståndsutlagda minor.

Artikel 7. *Förbud mot användning av försåt och andra anordningar.* Bestämmelserna i artikel 7 om begränsningar i användningen av försåt och andra anordningar motsvarar till stor del bestämmelserna i artikel 6 i 1980 års protokoll. En betydande nyhet är att begränsningarna numera också gäller andra anordningar, inte bara försåt. Nya är också bestämmelserna i stycke 3 om att det i regel är förbjudet att använda försåt och andra anordningar i städer och byar där strider inte äger rum.

Artikel 8. *Överföring.* Enligt artikel 2.15 betecknar överföring den fysiska förflyttningen av minor till eller från en stats territorium (inbegripet export och gemenskapsleveranser) samt överlåtelse av äganderätten till och kontrollen över minorna. Överföring betecknar däremot inte överlämnande av område där minor är utlagda. I 1980 års protokoll ingår inga överföringsrestriktioner över huvud taget. Det är alltså fråga om en principiellt betydande reform, även om begränsningarna blir anspråkslösa. Enligt punkt 1 a i artikel 8 om överföring är det också förbjudet att överföra förbjudna minor. Detta gäller alltså samtliga truppminor som inte uppfyller detekterbarhetskravet och alla avståndsutlagda truppminor som inte uppfyller kravet på självförstöring och självdeaktivering. Enligt stycke 3 har förbudet mot över-

föring av truppminor som inte uppfyller detekterbarhetskravet trätt i kraft 1.1.1997. I fråga om avståndsutlagda minor träder förbudet i kraft när protokollet träder i kraft för den ifrågavarande partens del. I punkt 1 b i artikeln bestäms att minor inte får överföras till någon annan mottagare än en stat eller ett statligt organ. Enligt punkt 1 c förbinder sig parterna till att visa återhållsamhet i fråga om överföring av minor vilkas användning har begränsats i protokollet. Särskilt förbinder sig parterna att inte överföra truppminor till stater som inte är parter till protokollet, om inte den mottagande staten förbinder sig att följa protokollets bestämmelser. Stycke 2 innehåller ett förtydligande enligt vilket en part skall följa det i punkt 1 a avsedda förbudet mot överföring även i det fall att den förklarar att den behöver en övergångsperiod i fråga om vissa bestämmelser om användningen av vissa minor. Finland har aldrig exporterat truppminor till utlandet. Bestämmelserna i artikel 8 avviker alltså inte från den vapenexportpolitik som Finland följer redan i dag. Genom beslutet om gemensam åtgärd inom Europeiska unionen (96/588/GUSP) kom man dessutom överens om att medlemsstaterna avbryter all export av antipersonella minor och avhåller sig från att utfärda nya licenser för överföring av sådan teknologi som kan göra det möjligt att tillverka antipersonella minor i tredje land.

Artikel 9. *Upprättande av protokoll och minkartor och användning av uppgifter om minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar.* Enligt stycke 1 skall uppgifterna om minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar protokollföras i enlighet med bestämmelserna i den tekniska bilagan. Hur protokollföringen sker regleras i detalj i punkt 1 a i bilagan i fråga om andra minor än avståndsutlagda minor. Protokollföringen i fråga om avståndsutlagda minor sker enligt punkt 1 b i den tekniska bilagan. Enligt stycke 2 i protokollets artikel 9 skall de protokollförda uppgifterna bevaras under hela konflikten, och när de aktiva fientligheterna upphört skall alla nödvändiga åtgärder vidtas för att skydda civilbefolkningen från verkningar av minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar. När fientligheterna upphört skall dessutom FN:s generalsekreterare och motparten i konflikten få uppgifter om minfält, minerade områden, minor, försåt och

andra anordningar på områden som överlämnats. Information behöver dock inte ges ut så länge någon part i konflikten befinner sig på den andra partens territorium och säkerhetsintressen kräver återhållsamhet. Parterna i konflikten skall sträva efter att tillsammans meddela uppgifter så snart detta är möjligt. I stycke 3 konstateras att artikeln inte inverkar på bestämmelserna i artiklarna 10 och 12.

Artikel 10. *Röjning av minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar samt internationellt samarbete.* Enligt stycke 1 skall minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar avlägnas, röjas eller förstöras utan dröjsmål efter det att de aktiva fientligheterna har upphört. Ett annat alternativ är att de omhändertas i enlighet med artikel 3 och artikel 5.2 i protokollet. Enligt stycke 2 är de fördragsslutande parterna och parterna i en konflikt ansvariga för minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar i sina områden. Enligt stycke 3 skall en fördragsslutande part för uppfyllande av bestämmelserna i protokollet lämna teknisk och materiell hjälp till den stat som har kontroll över ett område som den fördragsslutande parten har utlagt minor, försåt eller andra anordningar på och som den fördragsslutande parten inte längre kontrollerar.

Parterna skall försöka nå överenskommelser sinsemellan och, när det är lämpligt, med internationella organisationer om teknisk och materiell hjälp som behövs.

Artikel 11. *Tekniskt samarbete och bistånd.* Varje fördragsslutande part åtar sig att underlätta det tekniska samarbetet och biståndet. Varje fördragsslutande part har också rätt att delta i detta samarbete. De fördragsslutande parterna får inte införa omotiverade restriktioner på utbytet av information. Enligt stycke 2 åtar sig de fördragsslutande parterna att förse FN:s databas för minröjning med information, särskilt om hjälpmedel och teknik för minröjning, experter, andra specialiserade instanser och kontaktpersoner. Stycke 3 förutsätter att de fördragsslutande parterna i mån av möjlighet lämnar bistånd vid minröjning och bidrar till FN:s frivilliga fond för bistånd till minröjning. Framställningarna om bistånd kan inges till FN:s generalsekreterare eller till andra behöriga internationella organ. FN:s generalsekreterare får bedöma den biståndsbegärandes situation och besluta om lämpliga

åtgärder. Generalsekreteraren kan även rapportera åtgärderna till de fördragsslutande parterna. De fördragsslutande parterna åtar sig att inom ramen för sin egen lagstiftning samarbeta och överföra teknologi som avser att underlätta tillämpningen av bestämmelserna i protokollet. Varje fördrags slutande part har rätt att begära och ta emot annan teknologi än vapentechnologi för att minska den övergångsperiod som den tekniska bilagan ger möjlighet till.

Under de senaste åren har Finland i stor utsträckning lämnat hjälp vid minröjning till länder med minproblem. Denna hjälp fortsätter att öka. Utöver hjälpen i pengar har Finland också börjat tillhandahålla personella och materiella resurser. Under åren 1992—1997 har biståndet från Finland fördelats enligt följande:

1992—1994: Afghanistan (UNOCHA) penningbidrag om sammanlagt 1 307 000 USD,

1995: Afghanistan (UNOCHA) penningbidrag om 234 000 USD, Kambodja (HALO Trust) penningbidrag om 110 000 USD, Angola (DHA) penningbidrag om 225 000 USD, Moçambique (UNHCR) penningbidrag om 110 000 USD, dessutom skickade Finland en expertgrupp till Angola och Moçambique för att kartlägga behovet av experthjälp från Finland,

1996 :Angola, Moçambique (DHA) i Finland tillverkad minröjningsapparat till ett värde av 220 000 USD, Kambodja (HALO Trust) penningbidrag om 225 000 USD, Afghanistan (UNOCHA) penningbidrag om 435 000 USD, Bosnien-Hercegovina (FRK, WHO) 435 000 USD för anskaffning av proteser till minoffer,

1997: 185 000 USD för inrättande av en permanent finsk beredskapsstyrka för att bistå vid Förenta Nationernas minröjningsoperationer, under planering är sändande av en sanitetsofficer till Angola, hjälp till den nationella minröjningsorganisationen i Moçambique, mekanisk minröjningshjälp till Kambodja och hjälp till informationsprogrammet i Afghanistan.

Europeiska unionens gemensamma åtgärd (96/588/GUSP) innehåller ett brett spektrum av åtgärder för att stödja det internationella minröjningsarbetet.

Artikel 12. *Skydd mot verkningar av minfält, minerade områden, försåt och andra organisationer.* Artikel 8 i 1980 års protokoll innehåller rätt allmänna bestämmelser om

skydd för Förenta Nationernas styrkor och delegationer. De som arbetar i internationella uppdrag är ständigt utsatta för verkningarna av minor, försåt och andra anordningar. I det reviderade protokollet II har skyddsbestämmelser intagits som är märkbart mer detaljerade än förut. Dessutom har den krets av personer som skall skyddas utvidgats.

I stycke 1 föreskrivs att bestämmelserna i artikel 12 är tillämpliga endast på delegationer som utför arbete med samtycke av den fördragsslutande part på vars territorium verksamheten utförs. FN:s fredsbevarande styrkor och delegationer och styrkor och delegationer i motsvarande uppdrag utgör ett undantag. Bestämmelserna i artikeln kan även gälla parter som inte är fördragsslutande parter till protokollet. Det har dock ingen inverkan på parternas ställning eller det omstridda områdets status. Bestämmelserna i artikeln innebär inte heller några inskränkningar i internationella humanitärrettsliga regler, andra tillämpliga internationella avtal eller beslut av FN:s säkerhetsråd som ger bättre skydd för den personal som avses i artikeln. Ett mera långtgående skydd kan t.ex. erbjudas i konventionen om skydd av FN-personal eller i de beslut av säkerhetsrådet som definierar fredsoperationsmandat.

Stycke 2 innehåller bestämmelser som gäller fredsbevarande styrkor och delegationer och vissa andra styrkor och delegationer. I underpunkt a.i omnämns FN-styrkor och FN-delegationer som utför fredsbevarande verksamhet, observationsuppdrag eller liknande insatser i enlighet med FN-stadgan. I underpunkt a.ii omnämns regionala organisationers missioner, som upprättats i enlighet med kapitel VIII i FN-stadgan och som verkar i ett konfliktområde. I punkt 2 b bestäms vilka andra åtgärder en fördragsslutande part eller annan part i en konflikt skall vidta för att skydda dylik personal. I stycke 3 regleras skyddet för humanitära delegationer och undersökningsmissioner från FN. Stycke 4 reglerar det skydd som skall ges åt delegationer från Internationella Röda Kors-kommittén (ICRC), vilka utför insatser med samtycke av värdstaten eller värdstaterna i enlighet med Genèvekonventionerna och protokollet till dem. Skydd enligt stycke 5 skall lämnas åt humanitära delegationer från nationella Röda Kors-föreningar eller Röda Halvmånen-föreningar eller deras Internationella federation och åt delegationer från opartiska humanitära organisationer, inbegripet huma-

nitära minröjningsoperationer och undersökningskommisioner som upprättats enligt Genèvekonventionerna eller protokollet till dem. Enligt stycke 6 skall alla konfidentiella uppgifter som styrkorna och delegationerna har mottagit behandlas med sekretess. Stycke 7 föreskriver att styrkor och delegationer skall följa värdstatens lagar och förordningar och avhålla sig från verksamhet som är oförenlig med uppdragets opartiska och internationella karaktär.

Artikel 13. *Konsultationer med de höga fördragsslutande parterna.* Artikel 13 i protokollet innehåller bestämmelser om konsultationer med de fördragsslutande parterna för att säkra efterlevnaden av protokollet. Årliga konferenser inleddes när protokollet har fått internationell giltighet. Vilka internationella organisationer och andra instanser som får delta i dessa konferenser med de fördragsslutande parterna bestäms i de stadgar som de fördragsslutande parterna kommer överens om. Vid konferenserna behandlas åtminstone protokollets tillämpning och ratificering, rapporter från de fördragsslutande parterna, förberedelser för översynskonferenser och den tekniska utvecklingen beträffande skydd av civilbefolkningen. Enligt stycke 4 skall de fördragsslutande parterna inge årliga rapporter till depositarien, dvs. FN:s generalsekreterare. Rapporterna skall behandla spridandet av information om protokollet i respektive fördragsslutande stat, minröjnings- och rehabiliteringsprogram, åtgärder som vidtagits för att uppfylla de tekniska kraven i protokollet, relevant lagstiftning, tekniskt samarbete och bistånd samt andra relevanta ärenden. De fördragsslutande parterna och de stater som deltar som observatörer i konferensen skall svara för konferenskostnaderna i enlighet med FN:s bidragsskala.

Artikel 14. *Efterlevnad.* Det gamla protokollet innehöll inga särskilda bestämmelser för att försöka förhindra kränkningar av protokollsbestämmelserna. Enligt artikel 14 i det reviderade protokollet skall varje fördragsslutande part vidta alla lämpliga åtgärder för att hindra och motverka att protokollet kränks av personer eller på territorier under den partens jurisdiktion eller kontroll. Särskilt skall de fördragsslutande parterna föreskriva straff för den som dödar eller allvarligt skadar civila genom att bryta mot bestämmelserna i detta protokoll. De fördragsslutande parternas väpnade styrkor skall utfärda instruktioner och utbilda sin

personal för efterlevnaden av protokollets bestämmelser. Parterna åtar sig att samråda och använda lämpliga metoder för att lösa eventuella meningsskiljaktigheter i fråga om tillämpningen av protokollet.

Teknisk bilaga. I protokollets tekniska bilaga ingår krav som ställs på protokollföring av minor, detekterbarhet, självförstöring och självdeaktivering samt detaljerade bestämmelser om markeringen av minfält och minerade områden. Dessa bestämmelser har kommenterats i samband med de bestämmelser i protokollet som de gäller.

2. Protokollet och lagstiftningen i Finland

De vapensystem och metoder som försvarsmakten använder har inte reglerats i lag i Finland. En del internationella avtal som reglerar tillåtna vapen och metoder har dock satts i kraft i Finland genom lag. Konventionen om konventionella vapen och de ursprungliga protokollen till denna har satts i kraft genom en förordning.

Det reviderade protokollets tillämpningsområde omfattar numera även interna väpnade konflikter. Restriktionerna i protokollet gäller sålunda den finska försvarsmakten vid såväl en internationell som en icke-internationell konflikt. Bestämmelserna gäller också eventuella andra parter i en konflikt än de som hör till försvarsmakten i Finland. I artikel 8 i protokollet förbjuds överlåtelse av minor till vilken som helst mottagare som inte är en stat eller ett statligt organ bemyndigat att ta emot sådan överföring. På detta sätt vill man förhindra att minor hamnar hos andra än de fördragsslutande staternas försvarsmakter.

Bestämmelserna om överföring i artikel 8 i det reviderade protokollet förändrar inte den finska vapenexportpolitiken. Ett effektivt genomförande av exportrestriktionerna kan säkerställas med stöd av lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990). Minor omnämns i produktklass 1.3.1 i det beslut som försvarsministeriet utfärdat om verkställigheten av förordningen om export och transitering av försvarsmateriel (409/1995). Exportrestriktionerna har man för avsikt att skriva in i bilaga 2.1.1 till de allmänna riktlinjerna för export och transitering av försvarsmateriel (Srb 474/1995). Bilagan räknar upp gällande internationella avtal som skall beaktas i tillståndsbeslut.

I 4 § i förordningen om explosiva varor (473/1993) som utfärdats med stöd av lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953) definieras explosiv vara som sprängämne och artiklar som innehåller sprängämne, utom i det fall att artiklarna innehåller så små mängder sprängämne att det inte orsakar yttre splitter, lågor, rök, hetta eller kraftigt ljud när ämnet tänds. Dessutom avses med explosiv vara också annat ämne eller annan artikel som tillverkats för att alstra detonation eller ett pyrotekniskt fenomen. Förordningen om explosiva varor gäller inte arbetet inom försvarsmakten och inte heller gränsbevakningen eller polisen. Förordningens bestämmelser om tillverkning och införsel av, handel med och övervakning av explosiva varor är tillämpliga på övriga personer inom finsk jurisdiktion för att säkerställa efterlevnaden av protokollets bestämmelser på finskt territorium.

De brott som avses i artikel 14 i protokollet lagförs i Finland med stöd av bestämmelserna i 11 kap. strafflagen (39/1889), vilka gäller krigsförbrytelser och brott mot humaniteten. För krigföringsbrott enligt 11 kap. 1 § strafflagen (578/1995) straffas bl.a. den som vid *krigshandling* använder förbjudet krigföringssätt eller stridsmedel eller på annat sätt bryter mot bestämmelserna i ett för Finland förpliktande internationellt avtal om krigföring eller mot allmänt erkända och vedertagna folkrättsliga lagar eller sedvänjor som gäller krig. Strafflagens 11 kap. 2 och 3 § behandlar grovt och lindrigt krigföringsbrott. Kränkning av mänskliga rättigheter under undantagsförhållanden och grov kränkning av mänskliga rättigheter under undantagsförhållanden lagfästs i 4 och 5 §. För kränkning av mänskliga rättigheter under undantagsförhållanden straffas den som bryter mot eller underlåter att fullgöra vad som enligt folkrättsliga regler som är förpliktande för Finland skall iaktas för att värna om sårade, sjuka eller nödställda eller vid behandlingen av krigsfångar eller skyddet av civilbefolkningen i krig eller under väpnad konflikt eller ockupation. Artikel 14.2 i det reviderade protokollet förutsätter inte att en straffbar handling skall vara utförd i krig eller under annan väpnad konflikt — utan *i samband med en väpnad konflikt*. Om gärningen inte inträffat på det sätt som förutsatts i 11 kap. strafflagen i krig eller under väpnad konflikt eller ockupation, kan den som dödar civilpersoner eller förorsakar

dem allvarlig skada lagföras enligt bestämmelserna om brott mot liv och hälsa i 21 kap. strafflagen.

Enligt artikel 14 i protokollet skall de fördragsslutande parterna försäkra sig om att de i artikeln avsedda gärningsmännen lagförs. Detta gäller personer och territorier under de fördragsslutande parternas jurisdiktion. Det i 1 kap. strafflagen (626/1996) avsedda tillämpningsområdet för finsk straffrätt är förenligt med protokollet. Enligt 1 kap. 7 § strafflagen skall finsk lag tillämpas på brott som begås utanför Finland och vars straffbarhet oberoende av lagen på gärningsorten grundar sig på en internationell överenskomst som är förpliktande för Finland eller på någon annan författning eller bestämmelse som är internationellt förpliktande för Finland (*internationellt brott*). Närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf ges i förordning. Avsikten är att en hänvisning till bestämmelserna i det reviderade protokollet skall fogas till förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen (627/1996).

3. Ikraftträdande

Det reviderade protokollet II träder i kraft internationellt sex månader efter det att tjugo

stater har meddelat sitt samtycke till att vara bundna av det i enlighet med artikel 4.4 i konventionen. När denna regeringsproposition skrevs hade nio stater meddelat sitt samtycke till att vara bundna av det reviderade protokollet II. Bedömningen är att protokollet kommer att träda i kraft internationellt under 1998.

4. Behovet av riksdagens samtycke

Det reviderade protokollet innehåller inte bestämmelser som hör till lagstiftningens område eller som på annat sätt kräver riksdagens samtycke enligt konstitutionen. Regeringen begär dock riksdagens samtycke eftersom protokollet är en principiellt viktig internationell traktat med stor betydelse för den utrustning som utväljs och används inom det finska försvaret.

Med stöd av det ovan anförda och i enlighet med 69 § 2 mom. riksdagsordningen föreslås

att Riksdagen godkänner protokollet om förbud mot eller restriktioner i användningen av minor, försåt och andra anordningar reviderat den 3 maj 1996 (Protokoll II reviderat den 3 maj 1996).

Helsingfors den 31 oktober 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Utrikesminister *Tarja Halonen*

(Översättning)

PROTOKOLL

**OM FÖRBUD MOT ELLER
RESTRIKTIONER I ANVÄNDNINGEN
AV MINOR, FÖRSÅT OCH ANDRA
ANORDNINGAR REVIDERAT DEN 3
MAJ 1996 (PROTOKOLL II
REVIDERAT DEN 3 MAJ 1996)
TILLÄGG TILL KONVENTION OM
FÖRBUD MOT ELLER
INSKRÄNKNINGAR I
ANVÄNDNINGEN AV VISSA
KONVENTIONELLA VAPEN SOM
KAN ANSES VARA YTTERST
SKADEBRINGANDE ELLER HA
URSKILLNINGSLÖSA VERKNINGAR**

ARTIKEL 1:

ÄNDRING AV PROTOKOLL

Protokollet om förbud mot eller restriktioner i användningen av minor, försåtvapen och andra anordningar (protokoll II), tillägg till konvention om förbud mot eller inskränkningar i användningen av vissa konventionella vapen som kan anses vara ytterst skadebringande eller ha urskillningslösa verkningar ("konventionen"), är härmed ändrad. Texten till det reviderade protokollet skall ha följande lydelse:

PROTOCOL

**ON PROHIBITIONS OR
RESTRICTIONS ON THE USE OF
MINES, BOOBY-TRAPS AND OTHER
DEVICES AS AMENDED ON 3 MAY
1996 (PROTOCOL II AS AMENDED
ON 3 MAY 1996) ANNEXED TO THE
CONVENTION ON PROHIBITIONS
OR RESTRICTIONS ON THE USE OF
CERTAIN CONVENTIONAL
WEAPONS WHICH MAY BE
DEEMED TO BE EXCESSIVELY
INJURIOUS OR TO HAVE
INDISCRIMINATE EFFECTS**

ARTICLE 1:

AMENDED PROTOCOL

The Protocol on Prohibitions or Restrictions on the Use of Mines, Booby-Traps and Other Devices (Protocol II), annexed to the Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects ("the Convention") is hereby amended. The text of the Protocol as amended shall read as follows:

PROTOKOLL

OM FÖRBUD MOT ELLER RESTRIKTIONER I ANVÄNDNINGEN AV MINOR, FÖRSÅT OCH ANDRA ANORDNINGAR REVIDERAT DEN 3 MAJ 1996 (PROTOKOLL II REVIDERAT DEN 3 MAJ 1996)

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Detta protokoll avser användning på land av minor, försåt och andra anordningar som anges här, inbegripet minor som utlagts för att hindra motparten från att använda stränder, övergångsställen vid vattenleder eller floder, men omfattar inte användning av sjöminor till havs eller i inre vattenleder.

2. Detta protokoll skall, utöver de situationer som avses i artikel 1 i denna konvention, tillämpas på situationer som avses i den för Genèvekonventionerna av den 12 augusti 1949 gemensamma artikel 3. Detta protokoll är icke tillämpligt på situationer som uppkommit till följd av interna störningar och spänningar, såsom upplöpp, enstaka och sporadiska våldshandlingar och andra liknande handlingar vilka icke är att betrakta såsom väpnade konflikter.

3. Vid icke internationella väpnade konflikter som äger rum på en hög fördragsslutande parts territorium, skall varje part i konflikten vara skyldig att tillämpa förbuden och restriktionerna i detta protokoll.

4. Ingenting i detta protokoll skall åberopas i syfte att påverka en stats suveränitet eller en regerings ansvar att med alla lagliga medel bevara eller återupprätta lag och ordning i staten eller att försvara statens nationella enhet och territoriella integritet.

5. Ingenting i detta protokoll skall åberopas till försvar för ett direkt eller indirekt ingripande, vilken orsaken än må vara, i den väpnade konflikten eller i den höga fördragsslutande parts inre eller yttre angelägenheter på vilkens territorium konflikten äger rum.

PROTOCOL

ON PROHIBITIONS OR RESTRICTIONS ON THE USE OF MINES, BOOBY-TRAPS AND OTHER DEVICES AS AMENDED ON 3 MAY 1996 (PROTOCOL II AS AMENDED ON 3 MAY 1996)

Article 1

Scope of application

1. This Protocol relates to the use on land of the mines, booby-traps and other devices, defined herein, including mines laid to interdict beaches, waterway crossings or river crossings, but does not apply to the use of anti-ship mines at sea or in inland waterways.

2. This Protocol shall apply, in addition to situations referred to in Article 1 of this Convention, to situations referred to in Article 3 common to the Geneva Conventions of 12 August 1949. This Protocol shall not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature, as not being armed conflicts.

3. In case of armed conflicts not of an international character occurring in the territory of one of the High Contracting Parties, each party to the conflict shall be bound to apply the prohibitions and restrictions of this Protocol.

4. Nothing in this Protocol shall be invoked for the purpose of affecting the sovereignty of a State or the responsibility of the Government, by all legitimate means, to maintain or re-establish law and order in the State or to defend the national unity and territorial integrity of the State.

5. Nothing in this Protocol shall be invoked as a justification for intervening, directly or indirectly, for any reason whatever, in the armed conflict or in the internal or external affairs of the High Contracting Party in the territory of which that conflict occurs.

6. Tillämpningen av bestämmelserna i detta protokoll för sådana parter i en konflikt som inte är höga fördragsslutande parter som godtagit detta protokoll, skall inte förändra parternas rättsliga ställning eller påverka ett omstritt territoriums rättsliga status, vare sig direkt eller indirekt.

Artikel 2

Definitioner

För detta protokolls syfte används följande definitioner:

1. *Mina* betecknar ammunition som är placerad under, på eller nära marken eller på annan yta och konstruerad för att explodera genom en persons eller ett fordonas närvaro, närhet eller kontakt.

2. *Avståndsutlagd mina* betecknar mina som inte utläggs direkt på plats, utan med hjälp av artilleri, missil, raket, granatkastare eller liknande hjälpmedel, eller som fälls från luftfartyg. Minor, som utläggs med hjälp av ett landbaserat system från mindre än 500 meter, betraktas inte som avståndsutlagda såvida de används i enlighet med artikel 5 och andra tillämpliga artiklar i detta protokoll.

3. *Truppmina* betecknar en mina som i första hand är konstruerad för att explodera genom en persons närvaro, närhet eller kontakt och som försätter ur stridbart skick, skadar eller dödar en eller flera personer.

4. *Försåt* betecknar anordning eller material som utformats, konstruerats eller anpassats för att döda eller skada och som fungerar på oförutsett vis när en person rubbar eller nalkas ett till synes ofarligt föremål eller utför en till synes riskfri handling.

5. *Andra anordningar* betecknar manuellt utplacerad ammunition och anordningar, inefattande improviserade explosiva anordningar som är avsedda att döda, sår eller skada och som sätts i funktion manuellt, genom fjärrkontroll eller automatiskt efter viss tid.

6. *Militärt mål* betecknar, i vad avser materiella ting, varje föremål, som till följd av art, läge, ändamål eller användning effektivt bidrar till de militära operationernas genomförande och vars totala eller delvisa förstöring, intagande eller neutralisering under de vid tidpunkten ifråga rådande förhållandena medför en avgjord militär fördel.

7. *Civil egendom* betecknar alla föremål

6. The application of the provisions of this Protocol to parties to a conflict, which are not High Contracting Parties that have accepted this Protocol, shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Protocol:

1. "Mine" means a munition placed under, on or near the ground or other surface area and designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person or vehicle.

2. "Remotely-delivered mine" means a mine not directly emplaced but delivered by artillery, missile, rocket, mortar, or similar means, or dropped from an aircraft. Mines delivered from a land-based system from less than 500 metres are not considered to be "remotely delivered", provided that they are used in accordance with Article 5 and other relevant Articles of this Protocol.

3. "Anti-personnel mine" means a mine primarily designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person and that will incapacitate, injure or kill one or more persons.

4. "Booby-trap" means any device or material which is designed, constructed, or adapted to kill or injure, and which functions unexpectedly when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs an apparently safe act.

5. "Other devices" means manually-emplaced munitions and devices including improvised explosive devices designed to kill, injure or damage and which are actuated manually, by remote control or automatically after a lapse of time.

6. "Military objective" means, so far as objects are concerned, any object which by its nature, location, purpose or use makes an effective contribution to military action and whose total or partial destruction, capture or neutralization, in the circumstances ruling at the time, offers a definite military advantage.

7. "Civilian objects" are all objects which

som inte utgör militära mål enligt punkt 6 i denna artikel.

8. *Minfält* betecknar ett definierat område inom vilket minor har utlagts. *Minerat område* betecknar ett område som är farligt beroende på förekomst av minor. *Skenminfält* betecknar ett område fritt från minor, som simulerar ett minfält. Termen minfält inbegriper skenminfält.

9. *Upprättande av protokoll och minkartor* betecknar en fysisk, administrativ och teknisk verksamhet, syftande till att i officiella akter registrera all tillgänglig information som kan underlätta lokalisering av minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar.

10. *Självförstörande mekanism* betecknar en inbyggd eller applicerad automatiskt fungerande mekanism som säkerställer att den ammunition den är inbyggd i eller monterad på förstörs.

11. *Självneutraliserande mekanism* betecknar en inbyggd automatiskt fungerande mekanism som oskadliggör den ammunition i vilken den är inbyggd.

12. *Självdeaktivera* betyder att automatiskt försatta ammunition ur funktion genom att oåterkalleligt förbruka en komponent, exempelvis ett batteri, som behövs för att ammunitionen skall fungera.

13. *Fjärrkontroll* betecknar styrning på avstånd.

14. *Röjningsskydd* betecknar en anordning som är avsedd att skydda en mina och som utgör en del av den, är kopplad till den, ansluten till den eller placerad under den och som aktiveras när försök görs att röja minan.

15. *Överföring* betecknar, utöver den fysiska förflyttningen av minor till eller från en stats territorium, överlåtelse av äganderätten till och kontrollen över minorna, men inte överlämnande av område där minor är utlagda.

Artikel 3

Allmänna restriktioner för användningen av minor, försåt och andra anordningar

1. Denna artikel är tillämplig beträffande:
 - a) minor,
 - b) försåt, och
 - c) andra anordningar.

2. Varje hög fördragsslutande part eller part i en konflikt är, enligt bestämmelserna i

are not military objectives as defined in paragraph 6 of this Article.

8. "Minefield" is a defined area in which mines have been emplaced and "mined area" is an area which is dangerous due to the presence of mines. "Phoney minefield" means an area free of mines that simulates a minefield. The term "minefield" includes phoney minefields.

9. "Recording" means a physical, administrative and technical operation designed to obtain, for the purpose of registration in official records, all available information facilitating the location of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.

10. "Self-destruction mechanism" means an incorporated or externally attached automatically-functioning mechanism which secures the destruction of the munition into which it is incorporated or to which it is attached.

11. "Self-neutralization mechanism" means an incorporated automatically-functioning mechanism which renders inoperable the munition into which it is incorporated.

12. "Self-deactivating" means automatically rendering a munition inoperable by means of the irreversible exhaustion of a component, for example, a battery, that is essential to the operation of the munition.

13. "Remote control" means control by commands from a distance.

14. "Anti-handling device" means a device intended to protect a mine and which is part of, linked to, attached to or placed under the mine and which activates when an attempt is made to tamper with the mine.

15. "Transfer" involves, in addition to the physical movement of mines into or from national territory, the transfer of title to and control over the mines, but does not involve the transfer of territory containing emplaced mines.

Article 3

General restrictions on the use of mines, booby-traps and other devices

1. This Article applies to:
 - (a) mines;
 - (b) booby-traps; and
 - (c) other devices.

2. Each High Contracting Party or party to a conflict is, in accordance with the provi-

detta protokoll ansvarig för alla minor, försåt och andra anordningar som parten använder och åtar sig att röja, avlägsna, förstöra eller utöva tillsyn över dem så som anges i artikel 10 i detta protokoll.

3. Det är under alla förhållanden förbjudet att använda minor, försåt eller andra anordningar, som är så utformade eller är av sådan beskaffenhet att de förorsakar överflödiga skada eller onödigt lidande.

4. Vapen som omfattas av denna artikel skall uppfylla de krav och begränsningar, som anges i tekniska bilagan för varje särskild kategori.

5. Det är förbjudet att använda minor, försåt eller andra anordningar, som är försedda med en mekanism eller anordning, särskilt utformad för att få deras sprängladdning att explodera genom närvaro av allmänt tillgängliga minsökare på grund av deras magnetiska påverkan eller annan påverkan utan beröring, vid normal användning under min-sökning.

6. Det är förbjudet att använda självdeaktiverande minor utrustade med röjningsskydd utformat så att det kan fungera efter att själva minan har upphört att fungera.

7. Det är under alla förhållanden förbjudet att bruka vapen som omfattas av denna artikel, vare sig offensivt, defensivt eller som repressalieåtgärd, mot civilbefolkningen som sådan, mot enskilda civilpersoner eller civil egendom.

8. Urskillningslös användning av vapen som omfattas av denna artikel är förbjuden. Urskillningslös användning är utplacering av sådana vapen,

a) då de inte placeras vid, inom eller riktade mot ett militärt mål. Vid tvekan huruvida egendom, som normalt användes för civila ändamål, såsom platser avsedda för religiösa ändamål, hus eller annan form av bostad, eller skolor, kan utnyttjas i syfte att effektivt bidra till militär verksamhet, skall förut-sättas att så inte är fallet,

b) då man använder stridsmetoder eller vapenbärare som inte kan riktas mot ett bestämt militärt mål, eller

c) då de förväntas förorsaka oavsiktliga förluster i människoliv bland civilbefolkningen, skador på civila, skador på civil egendom eller en kombination därav, vilka skulle vara överdrivna vid en jämförelse med den påtagliga och direkta militära för-

sions of this Protocol, responsible for all mines, booby-traps, and other devices employed by it and undertakes to clear, remove, destroy or maintain them as specified in Article 10 of this Protocol.

3. It is prohibited in all circumstances to use any mine, booby-trap or other device which is designed or of a nature to cause superfluous injury or unnecessary suffering.

4. Weapons to which this Article applies shall strictly comply with the standards and limitations specified in the Technical Annex with respect to each particular category.

5. It is prohibited to use mines, booby-traps or other devices which employ a mechanism or device specifically designed to detonate the munition by the presence of commonly available mine detectors as a result of their magnetic or other non-contact influence during normal use in detection operations.

6. It is prohibited to use a self-deactivating mine equipped with an anti-handling device that is designed in such a manner that the anti-handling device is capable of functioning after the mine has ceased to be capable of functioning.

7. It is prohibited in all circumstances to direct weapons to which this Article applies, either in offence, defence or by way of reprisals, against the civilian population as such or against individual civilians or civilian objects.

8. The indiscriminate use of weapons to which this Article applies is prohibited. Indiscriminate use is any placement of such weapons:

(a) which is not on, or directed against, a military objective. In case of doubt as to whether an object which is normally dedicated to civilian purposes, such as a place of worship, a house or other dwelling or a school, is being used to make an effective contribution to military action, it shall be presumed not to be so used;

(b) which employs a method or means of delivery which cannot be directed at a specific military objective; or

(c) which may be expected to cause incidental loss of civilian life, injury to civilians, damage to civilian objects, or a combination thereof, which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated.

del som kan emotses.

9. Ett antal skarpt avgränsade och tydliga militära mål belägna i en stad, i en by eller i annat område med en liknande koncentration av civila eller civil egendom skall inte betraktas såsom ett enda militärt mål.

10. Alla försiktighetsåtgärder som är möjliga skall vidtas för att skydda civilpersoner från verkningarna av de vapen som omfattas av denna artikel. Möjliga försiktighetsåtgärder är sådana försiktighetsåtgärder som är genomförbara eller praktiskt möjliga med hänsyn till alla vid tidpunkten ifråga rådande förhållanden inbegripet humanitära och militära överväganden. Dessa förhållanden innefattar, men är inte begränsade till, följande:

a) minornas långsiktiga och kortsiktiga verkan på den lokala civilbefolkningen vad gäller minfältets varaktighet,

b) möjliga åtgärder för att skydda civilbefolkningen (exempelvis inhägning och skyltar, varning och övervakning),

c) tillgång till och möjlighet att använda alternativa system,

d) kortsiktiga och långsiktiga militära krav på ett minfält.

11. Effektiv förvarning skall ges om varje utläggning av minor, försåt eller andra anordningar som kan drabba civilbefolkningen, såvida inte förhållandena omöjliggör sådan varning.

Artikel 4

Restriktioner för användningen av truppminor

Det är förbjudet att använda truppminor som inte kan detekteras på sätt som anges i punkt 2 i den tekniska bilagan.

Artikel 5

Restriktioner för användningen av truppminor, andra än avståndsutlagda minor

1. Denna artikel är tillämplig för truppminor andra än avståndsutlagda minor.

2. Det är förbjudet att använda vapen som omfattas av denna artikel som inte uppfyller den tekniska bilagans bestämmelser om självförstöring och självdeaktivering såvida inte,

a) vapnen placeras inom ett markerat om-

9. Several clearly separated and distinct military objectives located in a city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians or civilian objects are not to be treated as a single military objective.

10. All feasible precautions shall be taken to protect civilians from the effects of weapons to which this Article applies. Feasible precautions are those precautions which are practicable or practically possible taking into account all circumstances ruling at the time, including humanitarian and military considerations. These circumstances include, but are not limited to:

(a) the short- and long-term effect of mines upon the local civilian population for the duration of the minefield;

(b) possible measures to protect civilians (for example, fencing, signs, warning and monitoring);

(c) the availability and feasibility of using alternatives; and

(d) the short- and long-term military requirements for a minefield.

11. Effective advance warning shall be given of any emplacement of mines, boobytraps and other devices which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 4

Restrictions on the use of anti-personnel mines

It is prohibited to use anti-personnel mines which are not detectable, as specified in paragraph 2 of the Technical Annex.

Article 5

Restrictions on the use of anti-personnel mines other than remotely-delivered mines

1. This Article applies to anti-personnel mines other than remotely-delivered mines.

2. It is prohibited to use weapons to which this Article applies which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex, unless:

(a) such weapons are placed within a peri-

råde som övervakas av militär personal och skyddas av stängsel eller andra medel för att trygga att civilbefolkningen effektivt utestängs från området; markeringen måste vara tydlig och av varaktig natur och vara synlig åtminstone för en person som står i begrepp att bege sig in i det markerade området, och

b) vapnen röjs innan området lämnas för så vitt området inte överlämnas till en annan stats stridskrafter som åtar sig ansvaret för de skyddsåtgärder som krävs i denna artikel och efterföljande röjning av dessa vapen.

3. En part i en konflikt är befriad från att fortsatt uppfylla bestämmelserna i punkterna 2 a och 2 b i denna artikel endast om uppfyllandet inte kan ske på grund av att parten genom fientlig militär verksamhet har förlorat kontrollen över området, däri inräknat förhållanden där direkt fientlig militär verksamhet omöjliggör att bestämmelserna kan uppfyllas. Om denna part återtar kontrollen över området, skall parten åter uppfylla bestämmelserna i punkterna 2 a och 2 b i denna artikel.

4. Om stridskrafter tillhöriga en part i en konflikt vinner kontroll över ett område, där sådana vapen, som omfattas av denna artikel, har blivit utplacerade, skall dessa stridskrafter i största möjliga utsträckning upprätthålla och, om så erfordras, vidta de skyddsåtgärder som krävs i denna artikel till dess att dessa vapen har röjts.

5. Alla möjliga åtgärder skall vidtas för att hindra otillåtet avlägsnande, förändring, förstöring eller döljande av varje anordning, system eller materiel som används för att utmärka gränsen av ett markerat område.

6. Vapen, som omfattas av denna artikel, som utkastar fragment i en sektor mindre än 90 grader och som är placerade på eller över marken, får användas under högst 72 timmar utan att de åtgärder vidtas som avses i punkten 2 a ovan, om

a) de är placerade i omedelbar närhet av den militära enhet som har placerat ut dem, och

b) området övervakas av militär personal för att trygga att civilbefolkningen effektivt utestängs.

meter-marked area which is monitored by military personnel and protected by fencing or other means, to ensure the effective exclusion of civilians from the area. The marking must be of a distinct and durable character and must at least be visible to a person who is about to enter the perimeter-marked area;

(b) such weapons are cleared before the area is abandoned, unless the area turned over to the forces of another State which accept responsibility for the maintenance of the protections required by this Article and the subsequent clearance of those weapons.

3. A party to a conflict is relieved from further compliance with the provisions of sub-paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article only if such compliance is not feasible due to forcible loss of control of the area as a result of enemy military action, including situation where direct enemy military action makes it impossible to comply. If that party regains control of the area, it shall resume compliance with the provisions of sub-paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article.

4. If the forces of a party to a conflict gain control of an area in which weapons to which this Article applies have been laid, such forces shall, to the maximum extent feasible, maintain and, if necessary, establish the protections required by this Article until such weapons have been cleared.

5. All feasible measures shall be taken to prevent the unauthorized removal, defacement, destruction or concealment of any device, system or material used to establish the perimeter of a perimeter-marked area.

6. Weapons to which this Article applies which propel fragments in a horizontal arc of less than 90 degrees and which are placed on or above the ground may be used without the measures provided for in subparagraph 2 (a) of this Article for a maximum period of 72 hours, if:

(a) they are located in immediate proximity to the military unit that emplaced them; and

(b) the area is monitored by military personnel to ensure the effective exclusion of civilians.

Artikel 6

*Restriktioner för användningen av
avståndsutlagda minor*

1. Det är förbjudet att använda avståndsutlagda minor om de inte protokollförs i enlighet med punkt 1 b i den tekniska bilagan.

2. Det är förbjudet att använda avståndsutlagda truppminor som inte uppfyller bestämmelserna om självförstöring och självdeaktivering i den tekniska bilagan.

3. Det är förbjudet att använda andra avståndsutlagda minor än truppminor, såvida de inte, i möjligaste mån, är försedda med en effektiv självförstörande eller självneutraliserande mekanism, samt har en reservfunktion för självdeaktivering utformad så att minorna inte längre kan fungera som sådana när de inte längre tjänar det militära syfte för vilket de utlagts.

4. Effektiv förvarning skall ges vid utläggning eller fällning av avståndsutlagda minor som kan skada civilbefolkningen, såvida inte förhållandena omöjliggör sådan varning.

Artikel 7

*Förbud mot användning av försåt och andra
anordningar*

1. Utan intrång i folkrättsliga regler tillämpliga i väpnade konflikter avseende förrädiskt förfarande, är det under alla förhållanden förbjudet att använda försåt och andra anordningar som på något sätt är fästade vid eller förenade med följande:

a) internationellt erkända skyddsemlen, tecken eller signaler;

b) sjuka, sårade eller döda personer,

c) begravnings- eller kremeringsplatser eller gravar,

d) sjukvårdsenheter, medicinsk utrustning, läkemedelsförråd eller sjuktransporter,

e) barnleksaker eller andra lösa föremål eller produkter särskilt avsedda för barns förplägnad, hälsa, hygien, beklädnad eller utbildning,

f) matvaror och drycker,

g) köksutrustning eller redskap, utom i militära anläggningar, förläggningar eller förråd,

Article 6

*Restrictions on the use of
remotely-delivered mines*

1. It is prohibited to use remotely-delivered mines unless they are recorded in accordance with sub-paragraph 1 (b) of the Technical Annex.

2. It is prohibited to use remotely-delivered anti-personnel mines which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex.

3. It is prohibited to use remotely-delivered mines other than anti-personnel mines, unless, to the extent feasible, they are equipped with an effective self-destruction or self-neutralization mechanism and have a back-up self-deactivation feature, which is designed so that the mine will no longer function as a mine when the mine no longer serves the military purpose for which it was placed in position.

4. Effective advance warning shall be given of any delivery or dropping of remotely-delivered mines which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 7

*Prohibitions on the use of booby-traps and
other devices*

1. Without prejudice to the rules of international law applicable in armed conflict relating to treachery and perfidy, it is prohibited in all circumstances to use booby-traps and other devices which are in any way attached to or associated with:

(a) internationally recognized protective emblems, signs or signals;

(b) sick, wounded or dead persons;

(c) burial or cremation sites or graves;

(d) medical facilities, medical equipment, medical supplies or medical transportation;

(e) children's toys or other portable objects or products specially designed for the feeding, health, hygiene, clothing or education of children;

(f) food or drink;

(g) kitchen utensils or appliances except in military establishments, military locations or military supply depots;

h) föremål som har klar religiös anknytning,

i) historiska minnesmärken, konstföremål eller platser avsedda för religionsutövning, vilka utgör folkens kulturella eller andliga arv eller

j) levande djur eller djurkroppar.

2. Det är förbjudet att använda försåt eller andra anordningar i form av skenbart ofarliga, lösa föremål som är särskilt utformade och konstruerade för att innehålla explosiva ämnen.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 3, är det förbjudet att använda sådana vapen som omfattas av denna artikel i en stad, en by eller i andra områden med liknande koncentration av civilbefolkning där strider mellan markstridskrafter inte äger rum eller inte förefaller vara omedelbart förestående, såvida inte:

a) vapnen är placerade i eller i omedelbar närhet av ett militärt mål, eller

b) åtgärder vidtas för att skydda civilbefolkningen från dessa vapens verkningar, exempelvis genom utplacering av vaktposter, utfärdande av varningar eller uppsättande av stängsel.

Artikel 8

1. För att främja syftet med detta protokoll, åtar sig varje hög fördragsslutande part:

a) att inte överföra minor vars användning är förbjuden enligt detta protokoll,

b) att inte överföra minor till någon annan mottagare än en stat eller ett statligt organ bemyndigat att mottaga sådan överföring,

c) att visa återhållsamhet i fråga om att överlåta minor, vilkas användning är underkastad restriktioner enligt detta protokoll. Särskilt åtar sig varje hög fördragsslutande part att inte överföra truppminor till stater som inte är bundna av detta protokoll, om inte den mottagande staten accepterar att tillämpa detta protokoll, och

d) att säkerställa att överföring enligt denna artikel sker i enlighet med tillämpliga bestämmelser i detta protokoll och internationella humanitärrättsliga regler, både av överförande och mottagande stat.

2. Om en hög fördragsslutande part förklarar att den avser uppskjuta efterlevnaden av

(h) objects clearly of a religious nature;

(i) historic monuments, works of art or places of worship which constitute the cultural or spiritual heritage of peoples; or

(j) animals or their carcasses.

2. It is prohibited to use booby-traps or other devices in the form of apparently harmless portable objects which are specifically designed and constructed to contain explosive material.

3. Without prejudice to the provisions of Article 3, it is prohibited to use weapons to which this Article applies in any city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians in which combat between ground forces is not taking place or do not appear to be imminent, unless either:

(a) they are placed on or in the close vicinity of a military objective; or

(b) measures are taken to protect civilians from their effects, for example, posting of warning sentries, the issuing of warnings or the provision of fences.

Article 8

Transfers

1. In order to promote the purposes of this Protocol, each High Contracting Party:

(a) undertakes not to transfer any mine the use of which is prohibited by the Protocol;

(b) undertakes not to transfer any mine to any recipient other than a State or a State agency authorized to receive such transfers;

(c) undertakes to exercise restraint in the transfer of any mine the use of which is restricted by this Protocol. In particular, each High Contracting Party undertakes not to transfer any anti-personnel mines to States which are not bound by this Protocol, unless the recipient State agrees to apply this Protocol; and

(d) undertakes to ensure that any transfer in accordance with this Article takes place in full compliance, by both the transferring and the recipient State, with the relevant provisions of this Protocol and the applicable norms of international humanitarian law.

2. In the event that a High Contracting Party declares that it will defer compliance

vissa bestämmelser för användning av vissa minor enligt den tekniska bilagan skall likväl punkt 1 a i denna artikel tillämpas på sådana minor.

3. Alla höga fördragsslutande parter skall i avvaktan på att detta protokoll träder i kraft, avhålla sig från handlingar som skulle vara oförenliga med punkt 1 a i denna artikel.

Artikel 9

Upprättande av protokoll och minkartor och användning av uppgifter om minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar

1. Alla uppgifter om minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar skall protokollföras i enlighet med bestämmelserna i den tekniska bilagan.

2. Alla sådana protokoll och minkartor skall bevaras av parterna i en konflikt, vilka utan dröjsmål efter de aktiva fientligheternas upphörande skall vidta alla nödvändiga och lämpliga åtgärder, vari även ingår användningen av dessa uppgifter, för att skydda civila personer från verkningar av minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar i områden som står under deras kontroll.

De skall också samtidigt tillhandahålla den andra parten eller de andra parterna i en konflikt och Förenta Nationernas generalsekreterare all information de har om minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar som de själva har placerat ut i områden som inte längre står under deras kontroll; emellertid gäller ömsesidigt att om stridskrafter tillhörande en part i en konflikt befinner sig på en motparts territorium, så får vilken som helst av parterna innehålla sådan information gentemot generalsekretären och motparten i den utsträckning som säkerhetsintressen kräver att uppgifterna inte lämnas ut, till dess ingendera parten längre befinner sig på den andra partens territorium. I sistnämnda fall skall de innehålla uppgifterna meddelas så snart som dessa säkerhetsintressen medger detta. Där så är möjligt, skall parterna i konflikten efter ömsesidig överenskommelse söka tillse att sådana uppgifter meddelas vid första möjliga tillfälle på ett sätt som är förenligt med varje parts säkerhetsintressen.

3. Denna artikel skall inte inverka på be-

with specific provisions on the use of certain mines, as provided for in the Technical Annex, sub-paragraph 1(a) of this Article shall however apply to such mines.

3. All High Contracting Parties, pending the entry into force of this Protocol, will refrain from any actions which would be inconsistent with sub-paragraph 1(a) of this Article.

Article 9

Recording and use of information on minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices

1. All information concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be recorded in accordance with the provisions of the Technical Annex.

2. All such records shall be retained by the parties to a conflict, who shall, without delay after the cessation of active hostilities, take all necessary and appropriate measures, including the use of such information, to protect civilians from the effects of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in areas under their control.

At the same time, they shall also make available to the other party or parties to the conflict and to the Secretary-General of the United Nations all such information in their possession concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by them in areas no longer under their control; provided, however, subject to reciprocity, where the forces of a party to a conflict are in the territory of an adverse party, either party may withhold such information from the Secretary-General and the other party, to the extent that security interests require such withholding, until neither party is in the territory of the other. In the latter case, the information withheld shall be disclosed as soon as those security interests permit. Wherever possible, the parties to the conflict shall seek, by mutual agreement, to provide for the release of such information at the earliest possible time in a manner consistent with the security interests of each party.

3. This Article is without prejudice to the

stämmelserna i artiklarna 10 och 12 i detta protokoll.

provisions of Articles 10 and 12 of this Protocol.

Artikel 10

Röjning av minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar samt internationellt samarbete

Article 10

Removal of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices and international cooperation

1. Efter de aktiva fientligheternas upphörande skall alla minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar utan dröjsmål röjas eller omhändertas i enlighet med artikel 3 och artikel 5 stycke 2 i detta protokoll.

1. Without delay after the cessation of active hostilities, all minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be cleared, removed, destroyed or maintained in accordance with Article 3 and paragraph 2 of Article 5 of this Protocol.

2. De höga fördragsslutande parterna och parterna i en konflikt skall ha detta ansvar för minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar i områden som står under deras kontroll.

2. High Contracting Parties and parties to a conflict bear such responsibility with respect to minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in areas under their control.

3. Beträffande minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar utplacerade av en part i områden över vilka den ej längre utövar kontroll, skall denna part förse den part som har kontroll över området, i den utsträckning denna part medger detta, teknisk och materiell hjälp som erfordras för att uppfylla ansvaret enligt stycke 2 i denna artikel.

3. With respect to minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by a party in areas over which it no longer exercises control, such party shall provide to the party in control of the area pursuant to paragraph 2 of this Article, to the extent permitted by such party, technical and material assistance necessary to fulfil such responsibility.

4. När så bedöms nödvändigt skall parterna söka nå överenskommelser, både sinsemellan och, i tillämpliga fall, med andra stater och med internationella organisationer, om tillhandahållande av teknisk och materiell hjälp, som även, under därtill lämpliga förhållanden, skall omfatta genomförandet av gemensamma åtgärder som behövs för att uppfylla detta ansvar.

4. At all times necessary, the parties shall endeavour to reach agreement, both among themselves and, where appropriate, with other States and with international organizations, on the provision of technical and material assistance, including, in appropriate circumstances, the undertaking of joint operations necessary to fulfil such responsibilities.

Artikel 11

Tekniskt samarbete och bistånd

Article 11

Technological cooperation and assistance

1. Varje hög fördragsslutande part åtar sig att underlätta, och skall ha rätt att delta i, största möjliga utbyte av utrustning, materiel och vetenskaplig och teknisk information om tillämpningen av detta protokoll och av hjälpmedel för minröjning. De höga fördragsslutande parterna skall särskilt avhålla sig från att införa omotiverade inskränkningar för tillhandahållande av minröjningsutrustning och därtill hörande teknisk information för humanitära syften.

1. Each High Contracting Party undertakes to facilitate and shall have the right to participate in the fullest possible exchange of equipment, material and scientific and technological information concerning the implementation of this Protocol and means of mine clearance. In particular, High Contracting Parties shall not impose undue restrictions on the provision of mine clearance equipment and related technological information for humanitarian purposes.

2. Varje hög fördragsslutande part åtar sig

2. Each High Contracting Party undertakes

att förse den databas för minröjning som har inrättats inom FN-systemet med information, särskilt avseende hjälpmedel och teknik för minröjning och med förteckningar över experter, specialiserade organ eller nationella kontakter för minröjning.

3. Varje hög fördragsslutande part som har möjlighet därtill skall lämna bistånd vid minröjning genom FN-systemet, andra internationella organ eller bilateralt, eller bidra till Förenta Nationernas frivilliga fond för bistånd till minröjning.

4. Framställningar av höga fördragsslutande parter om bistånd som grundas på relevanta uppgifter kan inges till Förenta Nationerna, andra behöriga organ eller andra stater. De kan inges till Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall vidarebefordra dem till alla fördragsslutande parter och relevanta internationella organisationer.

5. Vad avser framställningar som framförs till Förenta Nationerna, får generalsekreteraren, inom ramen för de resurser han förfogar över, vidta lämpliga åtgärder för att bedöma situationen, och, i samarbete med den begärande fördragsslutande parten, besluta om lämpligt bistånd till denna part vid minröjning eller tillämpning av protokollet. Generalsekreteraren kan även vända sig till de höga fördragsslutande parterna avseende en sådan bedömning, liksom angående beskaffenhet och omfattning av erforderligt bistånd.

6. Utan inskränkning i deras konstitutionella och andra rättsliga bestämmelser, åtar sig de höga fördragsslutande parterna att samarbeta och överföra teknologi för att underlätta tillämpningen av tillämpliga förbud och restriktioner enligt detta protokoll.

7. Varje hög fördragsslutande part har rätt att begära och mottaga tekniskt bistånd i tillämpliga fall från annan fördragsslutande part om viss annan hithörande teknologi än vapentechnologi i den utsträckning som behövs för att minska den övergångsperiod som avses i den tekniska bilagan.

to provide information to the database on mine clearance established within the United Nations System, especially information concerning various means and technologies of mine clearance, and lists of experts, expert agencies or national points of contact on mine clearance.

3. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for mine clearance through the United Nations System, other international bodies or on a bilateral basis, or contribute to the United Nations Voluntary Trust Fund for Assistance in Mine Clearance.

4. Requests by High Contracting Parties for assistance, substantiated by relevant information, may be submitted to the United Nations, to other appropriate bodies or to other States. These requests may be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit them to all High Contracting Parties and to relevant international organizations.

5. In the case of requests to the United Nations, the Secretary-General of the United Nations, within the resources available to the Secretary-General of the United Nations, may take appropriate steps to assess the situation and, in cooperation with the requesting High Contracting Party, determine the appropriate provision of assistance in mine clearance or implementation of the Protocol. The Secretary-General may also report to High Contracting Parties on any such assessment as well as on the type and scope of assistance required.

6. Without prejudice to their constitutional and other legal provisions, the High Contracting Parties undertake to cooperate and transfer technology to facilitate the implementation of the relevant prohibitions and restrictions set out in this Protocol.

7. Each High Contracting Party has the right to seek and receive technical assistance, where appropriate, from another High Contracting Party on specific relevant technology, other than weapons technology, as necessary and feasible, with a view to reducing any period of deferral for which provision is made in the Technical Annex.

Artikel 12

Article 12

Skydd mot verkningar av minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar

Protection from the effects of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices

1. Tillämpning

a) Med undantag av de styrkor och delegationer som avses i underpunkt 2 a.i är denna artikel endast tillämplig på delegationer som utför verksamhet med den höga fördragsslutande partens samtycke på vars territorium verksamheten utförs.

b) Tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel för parter i en konflikt som inte är fördragsslutande parter, skall inte förändra parternas rättsliga ställning eller ett omstritt territoriums rättsliga ställning, vare sig direkt eller indirekt.

c) Bestämmelserna i denna artikel innebär inga inskränkningar i internationella humanitärrättsliga regler, andra tillämpliga internationella avtal eller beslut av Förenta Nationernas säkerhetsråd som ger bättre skydd för personal vilka utför verksamhet som omfattas av denna artikel.

2. Fredsbevarande styrkor och delegationer och vissa andra styrkor och delegationer

a) Detta stycke är tillämpligt för:

i) Varje FN-styrka eller FN-delegation som utför fredsbevarande verksamhet, observationsuppdrag eller liknande insatser i ett område i enlighet med Förenta Nationernas stadga,

ii) varje delegation, upprättad i enlighet med kapitel VIII i FN-stadgan, som utför verksamhet i ett konfliktområde.

b) Varje hög fördragsslutande part eller part i en konflikt skall, på anmodan av chefen för en styrka eller en delegation som omfattas av denna artikel

i) så långt den förmår, vidta de åtgärder som erfordras för att skydda styrkan eller delegationen från verkningar av minor, försåt och andra anordningar i varje område som står under dess kontroll,

ii) om så erfordras för att effektivt skydda personalen, röja eller oskadliggöra alla minor, försåt och andra anordningar i området i fråga i den utsträckning parten förmår, och

iii) informera chefen för styrkan eller delegationen om var alla kända minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anord-

1. Application

(a) With the exception of the forces and missions referred to in sub-paragraph 2(a)(i) of this Article, this Article applies only to missions which are performing functions in an area with the consent of the High Contracting Party on whose territory the functions are performed.

(b) The application of the provisions of this Article to parties to a conflict which are not High Contracting Parties shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

(c) The provisions of this Article are without prejudice to existing international humanitarian law, or other international instruments as applicable, or decisions by the Security Council of the United Nations, which provide for a higher level of protection to personnel functioning in accordance with this Article.

2. Peace-keeping and certain other forces and missions

(a) This paragraph applies to:

(i) any United Nations force or mission performing peace-keeping, observation or similar functions in any area in accordance with the Charter of the United Nations; and

(ii) any mission established pursuant to Chapter VIII of the Charter of the United Nations and performing its functions in the area of a conflict.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a force or mission to which this paragraph applies, shall:

(i) so far as it is able, take such measures as are necessary to protect the force or mission from the effects of mines, booby-traps and other devices in any area under its control;

(ii) if necessary in order effectively to protect such personnel, remove or render harmless, so far as it is able, all mines, booby-traps and other devices in that area; and

(iii) inform the head of the force or mission of the location of all known minefields, mined areas, mines, booby-traps and other

ningar är placerade i det område i vilket styrkan eller delegationen verkar och, så långt det är möjligt, till chefen för styrkan eller delegationen ställa all information till förfogande som den innehar om sådana minfält, minerade områden, minor, försåt och andra anordningar.

3. *FN-delegationer för undersökningar och humanitärt bistånd*

a) Detta stycke är tillämpligt för varje humanitär delegation eller undersökningsdelegation från Förenta Nationerna.

b) Varje hög fördragsslutande part eller part i en konflikt skall, på anmodan av chefen för en delegation som omfattas av detta stycke,

i) tillhandahålla delegationens personal det skydd som avses i underpunkt 2 b.i i denna artikel, och

ii) om tillträde till eller genom ett område som står under partens kontroll erfordras för att delegationen skall kunna utföra sin verksamhet och för att trygga säker genomfart till eller genom detta område för delegationspersonalen,

aa) om inte pågående fientligheter förhindrar det, informera delegationschefen om en säker väg till detta område, om sådan information finns tillgänglig, eller

bb) om information om en säker väg inte kan tillgodoses enligt underpunkt aa så långt det är möjligt, röja en väg genom minfälten.

4. *Delegationer från Röda Korsets Internationella Kommité*

a) Detta stycke är tillämpligt för varje delegation från Röda Korsets Internationella Kommité som utför verksamhet med värdstatens eller värdstaternas medgivande enligt bestämmelserna i Genèvekonventionerna av den 12 augusti 1949 och, i tillämpliga fall, i dessas tilläggsprotokoll.

b) Varje hög fördragsslutande part eller part i en konflikt skall, på anmodan av chefen för en delegation som omfattas av denna punkt,

i) tillhandahålla delegationens personal det skydd som avses i underpunkt 2 b.i i denna artikel, och

ii) vidta de åtgärder som anges i underpunkt 3 b.ii i denna artikel.

5. *Övriga humanitära delegationer och undersökningsdelegationer*

a) I den mån styckena 2, 3 och 4 i denna artikel inte är tillämpliga skall detta stycke tillämpas för följande delegationer när de

devices in the area in which the force or mission is performing its functions and, so far as is feasible, make available to the head of the force or mission all information in its possession concerning such minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.

3. *Humanitarian and fact-finding missions of the United Nations System*

(a) This paragraph applies to any humanitarian or fact-finding mission of the United Nations System.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) if access to or through any place under its control is necessary for the performance of the mission's functions and in order to provide the personnel of the mission with safe passage to or through that place:

(aa) unless on-going hostilities prevent, inform the head of the mission of a safe route to that place if such information is available; or

(bb) if information identifying a safe route is not provided in accordance with subparagraph (a), so far as is necessary and feasible, clear a lane through minefields.

4. *Missions of the International Committee of the Red Cross*

(a) This paragraph applies to any mission of the International Committee of the Red Cross performing functions with the consent of the host State or States as provided for by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

5. *Other humanitarian missions and missions of enquiry*

(a) Insofar as paragraphs 2, 3 and 4 of this Article do not apply to them, this paragraph applies to the following missions when they

utför verksamhet i ett konfliktområde eller bistår offer i en konflikt:

i) varje humanitär delegation från en nationell Röda Kors-förening eller Röda Halvmåne-förening eller Internationella Röda Kors-federationen,

ii) varje delegation från en opartisk humanitär organisation, inklusive varje opartisk humanitär minröjningsinsats;

iii) varje undersökningsdelegation som upprättats enligt bestämmelserna i Genèvekonventionerna av den 12 augusti 1949 och, i tillämpliga fall, bifogade tilläggsprotokoll.

b) Varje hög fördragsslutande part eller part i en konflikt skall, på anmodan av chefen för en delegation som omfattas av detta stycke, i möjligaste mån:

i) tillhandahålla delegationens personal det skydd som avses i underpunkt 2 b.i i denna artikel, och

ii) vidta de åtgärder som anges i underpunkt 3 b.ii i denna artikel.

6. Sekretess

Alla uppgifter som lämnas under sekretess enligt denna artikel skall av mottagaren behandlas med sekretess och får inte röjas utanför den berörda styrkan eller delegationen utan uttrycklig tillåtelse av uppgiftslämnaren.

7. Iakttagande av lagar och förordningar

Utan inskränkningar i den immunitet och de privilegier som de åtnjuter eller i enlighet med de krav som gäller för deras uppdrag, skall personal som ingår i de styrkor och delegationer för vilka denna artikel är tillämplig:

a) följa värdstatens lagar och förordningar, och

b) avhålla sig från varje handling eller verksamhet som är oförenlig med uppdragets opartiska och internationella karaktär.

Artikel 13

Konsultationer mellan de höga fördragsslutande parterna

1. De höga fördragsslutande parterna åtar sig att samråda och samarbeta i alla ärenden avseende detta protokolls tillämpning. I detta syfte skall årligen hållas en konferens med de höga fördragsslutande parterna.

2. Deltagandet i de årliga konferenserna skall bestämmas av de stadgar som de höga

are performing functions in the area of a conflict or to assist the victims of a conflict:

(i) any humanitarian mission of a national Red Cross or Red Crescent society or of their International Federation;

(ii) any mission of an impartial humanitarian organization, including any impartial humanitarian demining mission; and

(iii) any mission of enquiry established pursuant to the provisions of the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall, so far as is feasible:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

6. Confidentiality

All information provided in confidence pursuant to this Article shall be treated by the recipient in strict confidence and shall not be released outside the force or mission concerned without the express authorization of the provider of the information.

7. Respect for laws and regulations

Without prejudice to such privileges and immunities as they may enjoy or to the requirements of their duties, personnel participating in the forces and missions referred to in this Article shall:

(a) respect the laws and regulations of the host State; and

(b) refrain from any action or activity incompatible with the impartial and international nature of their duties.

Article 13

Consultations of High Contracting Parties

1. The High Contracting Parties undertake to consult and cooperate with each other on all issues related to the operation of this Protocol. For this purpose, a conference of High Contracting Parties shall be held annually.

2. Participation in the annual conferences shall be determined by their agreed Rules of

fördragsslutande parterna kommer överens om.

3. Konferensen skall

- a) göra en översyn av detta protokolls rättsliga status och tillämpning,
- b) behandla ärenden som härrör från de höga fördragsslutande parternas rapporter i enlighet med stycke 4 i denna artikel,
- c) förbereda översynskonferenser, och
- d) behandla den tekniska utvecklingen beträffande skydd av civilbefolkningen mot urskillningslös verkan av minor.

4. De höga fördragsslutande parterna skall inge årliga rapporter till depositarien, som skall förmedla dem till alla höga fördragsslutande parter före konferensen, om någon eller några av följande frågor:

- a) spridande av information om detta protokoll till dess väpnade styrkor och civilbefolkningen,
- b) minröjning och rehabiliteringsprogram,
- c) åtgärder vidtagna för att uppfylla de tekniska kraven i detta protokoll och varje annan relevant information,
- d) lagstiftning i anledning av detta protokoll,
- e) åtgärder vidtagna i fråga om internationellt utbyte av teknisk information, internationellt samarbete om minröjning samt tekniskt samarbete och bistånd, och
- f) andra relevanta ärenden.

5. Kostnaden för konferensen skall fördelas mellan de höga fördragsslutande parterna och icke fördragsslutande parter som deltar i konferensens arbete, enligt Förenta Nationernas bidragsskala efter vederbörlig justering.

Artikel 14

Efterlevnad

1. Varje hög fördragsslutande part skall vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive lagstiftning och andra åtgärder, för att hindra och motverka att detta protokoll kränks av personer eller på territorier under dess jurisdiktion eller kontroll.

2. De åtgärder som avses i stycke 1 i denna artikel innefattar lämpliga åtgärder för att säkerställa att straffrättsliga åtgärder vidtas och lagföring sker av personer som i samband med en väpnad konflikt och i strid med bestämmelserna i detta protokoll avsikt-

Procedure.

3. The work of the conference shall include:

- (a) review of the operation and status of this Protocol;
- (b) consideration of matters arising from reports by High Contracting Parties according to paragraph 4 of this Article;
- (c) preparation for review conferences; and
- (d) consideration of the development of technologies to protect civilians against indiscriminate effects of mines.

4. The High Contracting Parties shall provide annual reports to the Depositary, who shall circulate them to all High Contracting Parties in advance of the conference, on any of the following matters:

- (a) dissemination of information on this Protocol to their armed forces and to the civilian population;
- (b) mine clearance and rehabilitation programmes;
- (c) steps taken to meet technical requirements of this Protocol and any other relevant information pertaining thereto;
- (d) legislation related to this Protocol;
- (e) measures taken on international technical information exchange, on international cooperation on mine clearance, and on technical cooperation and assistance; and
- (f) other relevant matters.

5. The cost of the Conference of High Contracting Parties shall be borne by the High Contracting Parties and State not parties participating in the work of the conference, in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

Article 14

Compliance

1. Each High Contracting Party shall take all appropriate steps, including legislative and other measures, to prevent and suppress violations of this Protocol by persons or on territory under its jurisdiction or control.

2. The measures envisaged in paragraph 1 of this Article include appropriate measures to ensure the imposition of penal sanctions against persons who, in relation to an armed conflict and contrary to the provisions of this Protocol, wilfully kill or cause serious

ligen dödar civilpersoner eller förorsakar dem allvarlig skada.

3. Varje hög fördragsslutande part skall också begära att dess väpnade styrkor utfärdar relevanta militära bestämmelser och tillämpningsföreskrifter och att de väpnade styrkornas personal får den utbildning som svarar mot dess uppgifter och ansvar för att efterleva bestämmelserna i detta protokoll.

4. De höga fördragsslutande parterna åtar sig att samråd och samarbeta bilateralt, genom Förenta Nationernas generalsekreterare eller genom andra behöriga internationella förfaranden för att lösa problem som kan uppkomma i fråga om tolkningen och tillämpningen av bestämmelserna i detta protokoll.

injury to civilians and to bring such persons to justice.

3. Each High Contracting Party shall also require that its armed forces issue relevant military instructions and operating procedures and that armed forces personnel receive training commensurate with their duties and responsibilities to comply with the provisions of this Protocol.

4. The High Contracting Parties undertake to consult each other and to cooperate with each other bilaterally, through the Secretary-General of the United Nations or through other appropriate international procedures, to resolve any problems that may arise with regard to the interpretation and application of the provisions of this Protocol.

TEKNISK BILAGA

1. Protokollföring

a) Upprättande av protokoll över läget för minor, andra än avståndsutlagda minor, minfält, minerade områden, försåt och andra anordningar, skall ske i enlighet med följande bestämmelser:

i) läget för minfält, minerade områden och områden med försåt och andra anordningar, skall anges exakt i förhållande till koordinaterna för minst två referenspunkter och med den uppskattade utsträckningen av det område, som innehåller dessa vapen, i förhållande till dessa referenspunkter,

ii) kartor, skisser eller protokoll skall upprättas så att de anger läget för minfält, minerade områden, försåt och andra anordningar i förhållande till referenspunkterna; av protokollen skall även framgå områdenas gränser och utsträckning, och

iii) för att möjliggöra upptäckt och röjning av minor, försåt och andra anordningar, skall kartor, skisser eller protokoll innehålla fullständig information om typ, antal, sätt för utplacering, tändanordning och livslängd, dag och tidpunkt för utplacering, röjningskydd (i förekommande fall) och annan relevant information om dessa vapens utplacering. När så är möjligt skall protokollföringen redovisa varje minas exakta läge, utom i fråga om minfält där minorna utlagts i rader, varvid det räcker att radernas läge anges. Det exakta läget och mekanismen för varje utlagt försåt skall protokollföras separat.

b) Det bedömda läget och området för avståndsutlagda minor skall anges med koordinater för referenspunkterna (normalt hörnpunkter) och bekräftas när så är möjligt genom att utmärkas på marken vid första möjliga tillfälle. Det totala antalet utlagda minor, typ, dag och tidpunkt för utläggning

TECHNICAL ANNEX

1. Recording

(a) Recording of the location of mines other than remotely-delivered mines, minefields, mined areas, booby-traps and other devices shall be carried out in accordance with the following provisions:

(i) the location of the minefields, mined areas and areas of booby-traps and other devices shall be specified accurately by relation to the coordinates of at least two reference points and the estimated dimensions of the area containing these weapons in relation to those reference points;

(ii) maps, diagrams or other records shall be made in such a way as to indicate the location of minefields, mined areas, booby-traps and other devices in relation to reference points, and these records shall also indicate their perimeters and extent; and

(iii) for purposes of detection and clearance of mines, booby-traps and other devices, maps, diagrams or other records shall contain complete information on the type, number, emplacing method, type of fuse and life time, date and time of laying, anti-handling devices (if any) and other relevant information on all these weapons laid. Whenever feasible the minefield record shall show the exact location of every mine, except in row minefields where the row location is sufficient. The precise location and operating mechanism of each booby-trap laid shall be individually recorded.

(b) The estimated location and area of remotely-delivered mines shall be specified by coordinates of reference points (normally corner points) and shall be ascertained and when feasible marked on the ground at the earliest opportunity. The total number and type of mines laid, the date and time of

samt tiden för självförstöring, skall också protokollföras.

c) Exemplar av protokollen skall förvaras på tillräckligt hög befälsnivå för att trygga deras säkerhet så långt det är möjligt.

d) Det är förbjudet att använda minor som tillverkats efter detta protokolls ikraftträdande om de inte är försedda med påskrift om följande uppgifter på engelska eller på vederbörande nationella språk:

- i) ursprungsland,
- ii) månad och år för tillverkningen,
- iii) serienummer eller partinummer.

Påskriften skall vara synlig, läslig, varaktig och, i möjligaste mån, resistent mot miljöpåverkan.

2. *Specifikationer för detekterbarhet*

a) Truppmenor tillverkade efter den 1 januari 1997 skall ha ett inbyggt material eller en anordning, som möjliggör att minan kan upptäckas med allmänt tillgänglig teknisk utrustning för detektering av minor och som avger en svarssignal som motsvarar en signal från minst åtta (8) gram järn i en sammanhållen massa.

b) Truppmenor tillverkade före den 1 januari 1997 skall antingen i sin konstruktion ha, eller före utplacering ha försetts med, ett material eller anordning, som inte lätt kan avlägsnas, och som möjliggör att minan kan upptäckas med allmänt tillgänglig teknisk utrustning för desertering av minor och som avger en svarssignal som motsvarar en signal från minst åtta (8) gram järn i en sammanhållen massa.

c) Om en hög fördragsslutande part beslutar att den inte omedelbart kan uppfylla bestämmelserna i punkt b ovan, får parten, i samband med sin notifikation om samtycke att vara bunden av detta protokoll, förklara att den avser uppskjuta uppfyllandet av bestämmelserna i punkt b ovan på en tid som inte får överstiga nio år räknat från detta protokolls ikraftträdande. Under övergångsperioden skall parten, i möjligaste mån, begränsa till ett minimum användningen av truppmenor som inte uppfyller nämnda bestämmelse.

3. *Specifikationer för självförstöring och självdeaktivering*

a) Alla avståndsutlagda truppmenor skall vara utformade och konstruerade så att färre

laying and the self-destruction time periods shall also be recorded.

(c) Copies of records shall be held at a level of command sufficient to guarantee their safety as far as possible.

(d) The use of mines produced after the entry into force of this Protocol is prohibited unless they are marked in English or in the respective national language or languages with the following information:

- (i) name of the country of origin;
- (ii) month and year of production; and
- (iii) serial number or lot number.

The marking should be visible, legible, durable and resistant to environmental effects, as far as possible.

2. *Specifications on detectability*

(a) With respect to anti-personnel mines produced after 1 January 1997, such mines shall incorporate in their construction a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(b) With respect to anti-personnel mines produced before 1 January 1997, such mines shall either incorporate in their construction, or have attached prior to their emplacement, in a manner not easily removable, a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with sub-paragraph (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol that it will defer compliance with sub-paragraph

(b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol. In the meantime it shall, to the extent feasible, minimize the use of anti-personnel mines that do not so comply.

3. *Specifications on self-destruction and self-deactivation*

(a) All remotely-delivered anti-personnel mines shall be designed and constructed so

än tio (10) procent av de aktiverade minorna inte förstör sig själva inom 30 dagar efter utplaceringen och att varje mina har en reservfunktion för självdeaktivering utformad och konstruerad så att tillsammans med den självförstörande mekanismen, inte fler än en mina på tusen aktiverade minor fungerar som mina 120 dagar efter utplaceringen.

b) Alla icke-avståndsutlagda truppminor som används utanför markerat område enligt definitionen i artikel 5 i detta protokoll, skall uppfylla de krav på självförstörelse och självdeaktivering som anges i punkt a ovan.

c) Om en hög fördragsslutande part beslutar att den inte omedelbart kan uppfylla bestämmelserna i punkterna a eller b ovan, får den, i samband med sin notifikation om samtycke att vara bunden av detta protokoll förklara att den, beträffande minor tillverkade före detta protokolls ikraftträdande, avser uppskjuta uppfyllandet av bestämmelserna i punkterna a eller b ovan för en period som inte får överstiga nio år räknat från detta protokolls ikraftträdande.

Under denna övergångstid skall den fördragsslutande parten

i) åta sig att, så långt det är möjligt, begränsa till ett minimum användningen av truppminor som inte uppfyller ovan angivna bestämmelser, och

ii) beträffande avståndsutlagda truppminor, antingen uppfylla kraven på självförstörelse eller självdeaktivering, och, i fråga om övriga truppminor, åtminstone uppfylla kraven på självdeaktivering.

4. *Internationella skyltar för utmärkning av minfält och minerade områden*

Skyltar motsvarande bifogat exempel och med nedanstående beskrivning, skall användas vid utmärkning av minfält och minerade områden för att säkerställa att de är synliga och kända för civilbefolkningen:

a) storlek och form: en triangel som är minst 28 cm (11 tum) x 20 cm (7,9 tum) eller en kvadrat med en sida på minst 15 cm (6 tum),

b) färg: röd eller orange med en gul reflekterande bård,

c) symbol: den symbol som framgår i bifogat exempel, eller en alternativ symbol,

that no more than 10% of activated mines will fail to self-destruct within 30 days after emplacement, and each mine shall have a back-up self-deactivation feature designed and constructed so that, in combination with the self-destruction mechanism, no more than one in one thousand activated mines will function as a mine 120 days after emplacement.

(b) All non-remotely delivered anti-personnel mines, used outside marked areas, as defined in Article 5 of this Protocol, shall comply with the requirements for self-destruction and self-deactivation stated in subparagraph (a).

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with subparagraphs (a) and/or (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol, that it will, with respect to mines produced prior to the entry into force of this Protocol, defer compliance with subparagraphs (a) and/or (b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol.

During this period of deferral, the High Contracting Party shall:

(i) undertake to minimize, to the extent feasible, the use of anti-personnel mines that do not so comply; and

(ii) with respect to remotely-delivered anti-personnel mines, comply with either the requirements for self-destruction or the requirements for self-deactivation and, with respect to other anti-personnel mines comply with at least the requirements for self-deactivation.

4. *International signs for minefields and mined areas*

Signs similar to the example attached and as specified below shall be utilized in the marking of minefields and mined areas to ensure their visibility and recognition by the civilian population:

(a) size and shape: a triangle or square no smaller than 28 centimetres (11 inches) by 20 centimetres (7.9 inches) for a triangle, and 15 centimetres (6 inches) per side for a square;

(b) colour: red or orange with a yellow reflecting border;

(c) symbol: the symbol illustrated in the Attachment, or an alternative readily recog-

lätt igenkännlig i det område där skylten skall användas för att markera farligt område,

d) språk: skyltarna skall innehålla ordet "minor" på ett av konventionens sex officiella språk (arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska) och på det eller de språk som är förhärskande i området,

e) utplacering: skyltarna skall utplaceras runt minfältet eller det minerade området på tillräckligt avstånd för att säkerställa att de är synliga för civilpersoner som närmar sig området.

nizable in the area in which the sign is to be displayed as identifying a dangerous area;

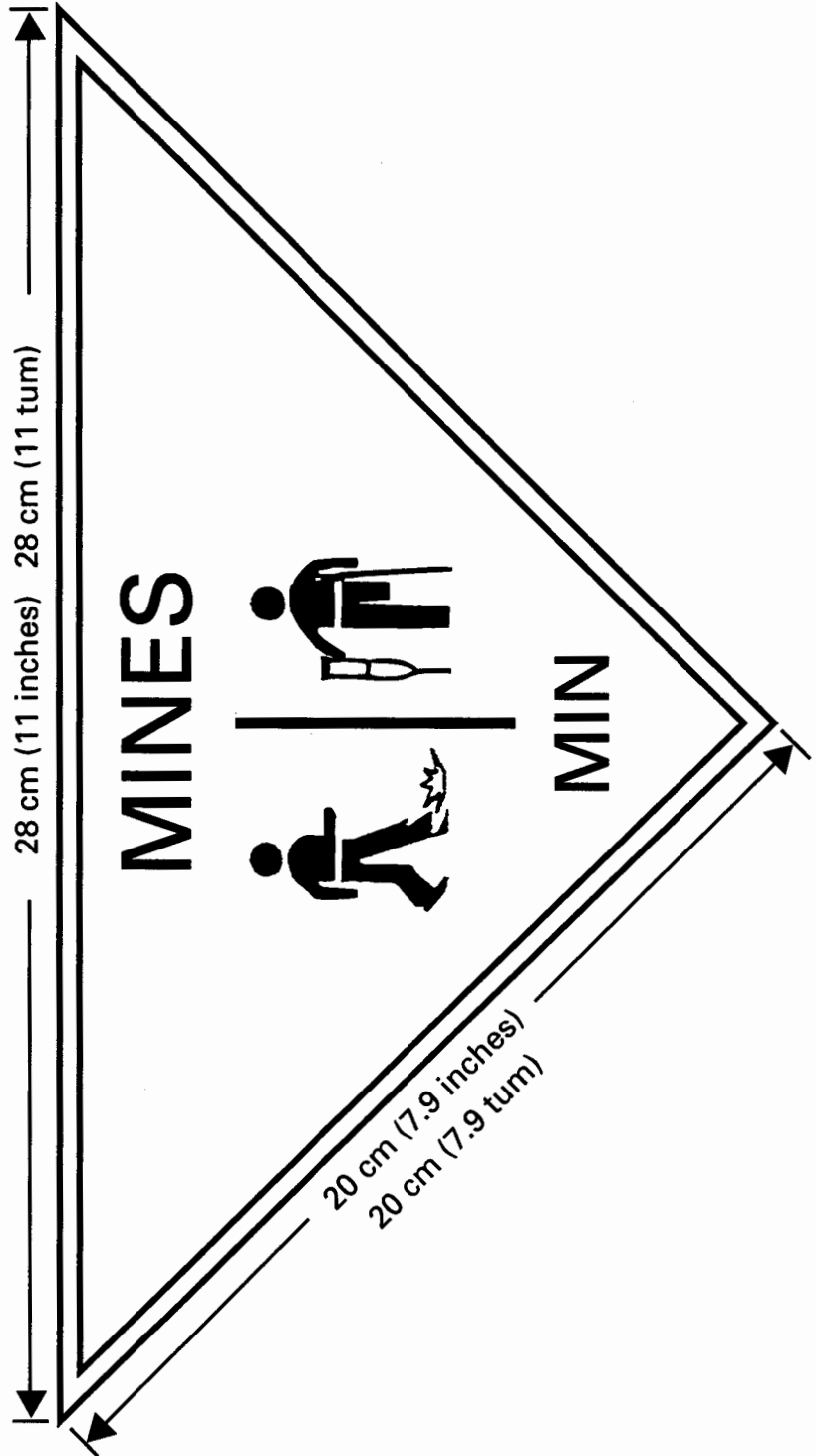
(d) language: the sign should contain the word "mines" in one of the six official languages of the Convention (Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish) and the language or languages prevalent in that area; and

(e) spacing: signs should be placed around the minefield or mined area at a distance sufficient to ensure their visibility at any point by a civilian approaching the area.

*Bilaga**Attachment*

Warning Sign for Areas Containing Mines

Varningsskylt för område med minor

ARTIKEL 2: IKRAFTTRÄDANDE

ARTICLE 2: ENTRY INTO FORCE

Detta reviderade protokoll träder i kraft i enlighet med artikel 8 punkt 1 b i konventionen.

This amended Protocol shall enter into force as provided for in paragraph 1 (b) of Article 8 of the Convention.